

Lastensuojelun tutkimus- ja kehittämishankkeet

Lastensuojelun Keskusliitossa ja sen jäsenjärjestöissä 2000-luvulla

Päivitetty 12/2009

Lastensuojelun Keskusliitto

Kemppainen Senja, Muuronen Kaisu & Niskanen Anu

Johdanto

Lastensuojelujärjestöissä toteutetaan runsaasti lastensuojelun tutkimus- ja kehittämishankkeita. Tietojen etsijän kannalta ongelmallista on, että hanketiedot ovat hajallaan järjestöjen www-sivuilla tai joidenkin päättyneiden hankkeiden osalta vain järjestöjen omissa tiedostoissa. Tämän katsauksen tarkoituksena on koota Lastensuojelun Keskusliiton ja sen jäsenjärjestöjen tutkimus- ja kehittämishankkeita 2000-luvulta. Koska lastensuojelu toimialueena on haastava määrittää ja rajata, mukana on myös laajemmin lasten suojeluun liittyviä hankkeita.

Tutkimuskatsaus käynnistettiin vuoden 2008 lopussa jäsenjärjestöille osoitetulla kyselyllä. Kysely oli osana Stakesin (nyk. THL) ja Nuorisotutkimusverkoston koordinoimaa esiselvitystä *Syrjäytymisvaarassa olevat lapset ja nuoret - Prosessinäkökulma ehkäisevän lapsi- ja nuorisopolitiikan sekä lastensuojelun ohjaukseen, tiedonkeruuseen ja ammattikäytäntöihin*¹.

Esiselvityksen tiukan aikataulun puitteissa Lastensuojelun Keskusliiton kyselyyn vastasi 30 jäsenjärjestöä (35 %). Keskusliitto jatkoi tietojen kokoamista järjestöjen internetsivuilta ja projektirekistereistä.

Dokumentti koostuu kolmesta osiosta:

1. meneillään olevat tutkimukset ja hankkeet
2. päättyneet tutkimukset ja hankkeet 2000-luvulta
3. yliopistojen ja muiden oppilaitosten kanssa yhteistyössä tehdyt tutkimukset ja selvitykset.

Hankkeiden lukumäärä on valtava ja päättyneistä hankkeista on toisinaan hankala löytää tietoa. Näin ollen koosteessa on varmastikin puutteita, mutta päivitämme dokumenttia puuttuvien tietojen osalta.

Lisätietoa, palautetta ja päivityksiä

Senja Kemppainen

senja.kemppainen@lskl.fi

09 3296 0226

¹ Esiselvitys kokonaisuudessaan osoitteesta: http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/tiedote?id=10970

Sisällys

1 MENEILLÄÄN OLEVAT SELVITYKSET, TUTKIMUKSET JA KEHITTÄMISHANKKEET	4
Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen	4
Perhetyö ja vanhemmuus	4
Adoptio	5
Ero	6
Sijaishuolto.....	7
Jälkihuolto.....	8
Lapsen etu ja lapsen osallisuus	8
Vertaistuki- ja tukihenkilötoiminta	8
Maahanmuuttajat.....	9
Väkivalta.....	10
Päihdetyö	10
Muut	11
2 PÄÄTTYNEET SELVITYKSET, TUTKIMUKSET JA KEHITTÄMISHANKKEET VUOSILTA 2000–2009..	13
Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen	13
Perhetyö ja vanhemmuus	14
Sijaishuolto.....	16
Jälkihuolto ja tukiasuminen	17
Lastensuojelun kehittäminen.....	18
Lapsen etu ja lapsen osallisuus	19
Vertaistuki- ja tukihenkilötoiminta	19
Maahanmuuttajat.....	20
Kansainvälinen yhteistyö/kansainvälisyys	21
Väkivalta.....	22
Päihdetyö	24
Muut	25
3 YLIOPISTOJEN JA MUIDEN OPPILAITOSTEN KANSSA YHTEISTYÖSSÄ TEHDYT LASTENSUOJELUN TUTKIMUKSET JA OPINNÄYTETYÖT	27
LOPUKSI	36

1 Meneillään olevat selvitykset, tutkimukset ja kehittämishankkeet

Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen

- Friends - mielen hyvinvointia edistävä ohjelma koululaisille (*Aseman Lapset ry*)
 - Friends on lasten ja nuorten mielen hyvinvointia tukeva sekä ahdistusta ja masennusta ennaltaehkäisevä ohjelma. Se on suunniteltu käytettäväksi ala- ja yläkouluissa sekä terveydenhuollon piirissä.
 - Rahoitus: Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiö

Perhetyö ja vanhemmuus

- Arki Haltuun- kehittämisprojekti (*Väestöliitto*)
 - Yhteyshenkilö: Jonsson, Mona, Kupiainen, Antero + johtoryhmä + tutkijoita (graduja, väitöskirjoja)
 - Kuvaus: Kehittää sosiaalityön menetelmää ongelmaperheiden arjen haltuun ottoon sekvenssikartan avulla
 - Aikataulu: kehittämisprojekti loppuu 2010, menetelmän juurruttaminen ja levittäminen jatkuu sen jälkeen
- Duo -projekti 2008–2010 (*Familia Club ry, Yhteiset lapsemme ry*)
 - Kuvaus: kaksikulttuuristen pari- ja perheiden projekti. Duo keskittyy ennaltaehkäisevään pari- ja perhetyöhön. Tavoitteena on kaksikulttuuristen pari-voimavarojen lisääminen ja perheiden vanhemmuuden tukeminen
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: http://www.familiacub.fi/duo_projekti.html
- Föräldrakraft i vardagen (*Förbundet de utvecklingstördas väl*)
 - Kuvaus: Inom FDUV:s projekt Föräldrakraft i vardagen vill förbundet utveckla FDUV:s familjearbete.
 - Lisätietoja: <http://www.fduv.fi/verksamhet/familjen/foraldrakraft/>
- Hyvä Alku monikkovanhemmuuteen-hanke 2009–2011. (*Suomen Monikkoperheet ry*)
 - Kuvaus: Hankkeen tutkimus on käynnistynyt syyskuussa. Tarkoituksena on kartoittaa Suomalaisten monikkoperheiden hyvinvointia. Hankkeessa lähestyttiin 5000 satunnaisesti valittua suomalaista monikkoperheen vanhempaa erillisellä kutsukirjeellä pyyntönä osallistua Internetissä toteutettavaan kyselyyn. Tutkimukseen vastaaminen on päättynyt 11.10.2009.
 - tuotokset: tutkimuksen tuloksia julkaistaan myöhemmin ensi vuoden puolella mm. Monikkoperheet- lehdessä.
 - Rahoitus: RAY & Alli Paasikiven säätiö
 - Lisätietoja: http://www.suomenmonikkoperheet.fi/monikko2008/hyvaalku_paa.php
- Isä-lapsi -hanke 2007–2010 (*Helsingin NMKY*)
 - Yhteyshenkilö: projektipäällikkö Ari Inkinen
 - Kuvaus: Hankkeessa kehitetään erityisesti kolmen paikkakunnan isä-lapsi-toimintaa kunkin paikkakunnan tarpeista käsin.

- Rahoitus: RAY:n tuella
- Lisätietoja: <http://www.isa-lapsi.fi/content/view/14/28>
- Perheet ensin- Families First –kriisiperhetyö kevät 2009 (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
 - Yhteyshenkilö: Helena Niemi
 - Kuvaus: Intensiivistä kriisiapua lastensuojeluperheiden kotiin
 - Rahoitus: Toiminta päättyy vuoden 2009 lopussa rahoituksen puutteen vuoksi.
- Perhetyöhanke (*Romano Missio ry*)
 - Aikataulu: 2005–2009
- Vanhemmat ja itsenäistynyt nuori –projekti (*MLL*)
 - Yhteyshenkilö: suunnittelija Anna Puusniekka, päällikkö Anne Kinturi,
 - Kuvaus: tuotetaan tieto- ja oma-apukokonaisuuksia murrosikäisten lasten vanhemmille sekä murrosikäisten perheiden parissa työskenteleville ammattilaisille ja vapaaehtoisille.
 - Aikataulu: 2007–2009 (jatkoa liitossa vuosina 2003–2006 toteutetun Joka kodin konstit –projektille)
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.mll.fi/mll/toiminta/projektit/>

Adoptio

- Adoptiolapsille eheämpi elämä – tukipalvelujen kehittäminen 2006–2009 (*Pelastakaa Lapset ry*)
 - Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Irene Pärssinen-Hentula, Projektivastaava Kaarina Pasanen
 - Kuvaus: adoptiotukipalvelujen kehittämisprojekti
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.pelastakaalapset.fi/fi/toiminta/lastensuojelutyo/kehittamishankkeet/eheampi-elama>
- Adoptiotutkimushanke 2007–2010 Osaamista adoptiolasten erityistarpeiden kohtaamiseen projekti (*Pelastakaa Lapset ry, Interpedia ja Helsingin kaupungin sosiaalitoimisto*)
 - Yhteyshenkilö: ylilääkäri Jari Sinkkonen
 - Kuvaus: tarkoituksena selvittää ulkomailta Suomeen adoptoitujen lasten fyysistä ja psyykkistä terveydentilaa ja sopeutumista maahan. Kysely kaikkiin perheisiin (vuonna 2007), joissa on alaikäinen ulkomailta adoptoitu lapsi
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.pelastakaalapset.fi/fi/toiminta/lastensuojelutyo/kehittamishankkeet/adoptiotutkimushanke>
- Valtakunnallinen adoptio-osaamisen hyvien käytäntöjen kehittäminen ja levittäminen (VAHKE) –projekti 9/2007–10/2009 (*FSKC, Yhteiset lapsemme ry*)

- Yhteyshenkilö: projektityöntekijä Bettina Brantberg, projektityöntekijä Sanna Mäkipää, projektikoordinaattori Mia Montonen, tutkijasosiaalityöntekijä Pia Eriksson
- Kuvaus: tarkoituksena on sekä kehittää että levittää adoptioon liittyvää tietoa ja osaamista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutusalan ammattilaisten parissa.
- Rahoitus: Sosiaali- ja terveysministeriö ja Helsingin kaupunki
- Lisätietoja: <http://www.yhteisetlapsemme.fi/vahke.html>

Ero

- Erossa ja elossa II 2008–2009 (*Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry*)
 - Yhteyshenkilö: Heljä Sairisalo
 - Kuvaus: Koulutetaan Hyvä ero -ryhmän vetäjiä ja kehittään eroryhmämalli.
 - Tuotokset: Loppuraportti ja HYvä ero -ryhmän materiaali

- Neuvo-projekti 2005–2009 (*LSKL*)
 - Yhteyshenkilö: projektipäällikkö Heikki Koiso-Kanttila
 - Kuvaus: Neuvo-projekti on Lastensuojelun Keskusliiton kehittämis- ja tutkimushanke. Projektissa on kehitetty eron jälkeistä vanhemmuutta tukevia ja vanhempien yhteistoimintaa edistäviä palveluja ja työskentelytapoja. Hankkeen päämääränä on lapsen aseman parantaminen sekä lapsen menetysten minimoiminen vanhempien erotessa. Raha-automaattiyhdistys tukee hanketta.
 - Tuotokset:
 - Neuvo järjestää maksuttomia Eroneuvo- ja Vanhemman Neuvo -palveluita eronneille ja eroamassa oleville vanhemmille sekä perheen läheisille.
 - Neuvo tarjoaa koulutusta sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille hankkeessa kehitettyjen palveluiden toteuttamiseen sekä peruspalveluissa työskenteleville koulutusta eroperheiden lasten ja vanhempien tukemisessa.
 - Neuvo kouluttaa vapaaehtoisia vanhempia toimimaan vertaisina Eroneuvo-palveluissa. Neuvon vapaaehtoiset ovat tavallisia vanhempia, jotka ovat kokeneet eron ja pohtineet eron liittyviä elämän muutoksia.
 - Neuvo toteuttaa tutkimusta osana kehittämistyötä. Osana projektin tiimiä työskentelee kehittävä tutkija, joka on osallistunut palvelujen kehittämistyöhön ja kerännyt erilaisia tutkimusaineistoja. Tutkimuksen tiedonmuodostus on jäsennettävissä kolmeen pääalueeseen: vanhemmuuteen, vertaisuuteen ja palvelujärjestelmään.
 - Esitteet (projektiesite, palveluesite ja vapaaehtoistoiminnan esite)
 - Julkaisut:
 - Koskela, Riikka 2008. Ero lapsiperheessä – miten tukea lasta ja vanhempia? *Opas varhaisen tuen työntekijöille*
 - Kääriäinen, Aino 2008. Ero haastaa vanhemmuuden (tutkimusjulkaisu)
 - Vanhemman opas - tietoa ja tukea lapsiperheen eroon.(2009)
 - Mahkonen, Sami 2008. Perheasiain sovittelu. OTT Sami Mahkonen on tehnyt Neuvo-projektille selvityksen perheasian sovittelun nykytilasta Suomessa.
 - Eroneuvo- ja Vanhemman Neuvo -palvelujen menetelmäkäsikirjat
 - Vertaistukijana erossa
 - Kokoama julkaisu: Ero, vanhemmuus ja tukeminen
 - loppuraportti

- Rahoitus: RAY:n tuella
- Lisätietoja: <http://www.eroneuvo.fi/index.phtml?s=34>
- Vetskari 2007–2009. Vetskari – kun elämä on revennyt (*Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry*)
 - Yhteyshenkilö: Teea Tonttila & Annina Nivala
 - Kuvaus: Nuorten ryhmämuotoinen auttaminen vanhempien erotilanteessa.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: http://www.suomenkasper.fi/sivu.php?artikkeli_id=213

Sijaishuolto

- Ihan iholla - sijaisvanhempien tuki- ja interventiomallin kehittäminen 2009–2010 (*Pesäpuu ry*)
 - Yhteyshenkilö: Christine Väliavaara ja Marja Kaskela
 - Kuvaus: Pilottikoulutusten kautta kehitetään kouluttajakoulutus ja käsikirja
 - Tuotokset: Käsikirja, kouluttajakoulutuksen malli ja "vetäjän käsikirja"
- Lastenkotien Silta -projekti 2008–2011 (*Pelastakaa Lapset ry*)
 - Yhteyshenkilö: projektipäällikkö Pirjo Kiiskinen
 - Kuvaus: Projektin nimi tulee ajatuksesta rakentaa siltaa toisaalta lastenkodin ja lapsen perheen välille ja toisaalta siltaa lapsen menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välille. Ideana on lisätä lastenkotityön kuntouttavuutta lähinnä omahoitajasuhteen avulla.
 - Rahoitus: RAY:n osarahoitus
 - Lisätietoja: <http://www.pelastakaalapset.fi/fi/toiminta/lastensuojelutyo/kehittamishankkeet/silta-projekti>
- Lyhytaikaisen perhehoidon kehittämishanke 2007–2009 (*Pelastakaa Lapset ry*)
 - Yhteyshenkilö: sosiaalityöntekijä Virpi Vaattovaara, sosiaalityöntekijä Raija Maula
 - Kuvaus: Hankkeen päämääränä on kehittää lastensuojelun lyhytaikaista perhehoitoa osana sijaishuollon ja avohuollon lastensuojeluprosesseja
 - Lisätietoja: <http://www.pelastakaalapset.fi/fi/toiminta/lastensuojelutyo/kehittamishankkeet/lyhyt-aikaisen-perhehoidon-kehittamishanke>
- Selvitys lastensuojelun perhehoidosta 2009–2010 (*Pelastakaa Lapset ry*)
 - Yhteyshenkilö: Marjomaa & Möller & Laakso
 - Kuvaus: Kysely lähdössä järjestön tuen piirissä oleville sijaisvanhemmille, sijoitetuille lapsille, syntymävanhemmille ja näiden kuntien sosiaalityöntekijöille. Tarkoituksena selvittää perhehoidon osapuolten tuen saantia, tuen tarvetta ja perhehoidon kehittämisen tarpeita.
- Nuorten äänen kuulemiseen liittyvien työvälineiden kehittäminen lastensuojelun sijaishuoltoon 2009–2011 (*Pesäpuu ry*)
 - Yhteyshenkilö: Johanna Barkman

- Kuvaus: Kehittää työvälineitä ja –menetelmiä ja juurruttaa niitä käytäntöön koulutuksen avulla sekä kehittää valmennusta ja sitä kautta nuorten perhehoitomahdollisuuksia. Sijoitetut nuoret osallistuvat kehittämistoimintaan, samoin ammattilaiset omassa ryhmässään.
- Tuotokset: Laaja kirjo työvälineitä ja -menetelmiä sekä koulutusvalikko; PRIDE-valmennuksen täydentäminen nuoret-teemalla.
- "Sijaishuollon vaikuttavuuden arviointi" (työnimi) 2009–2010 (*Nuorten ystävät ry*)
 - Yhteyshenkilö: Kehittämispäällikkö Jaana Jokinen
 - Kuvaus: Kehitetään mittaria, jolla arvioidaan sijaishuollon vaikuttavuutta
 - Tuotokset: Sijaishuollon vaikuttavuuden arviointimalli (BSC-runkoon)
- Sippolan koulukodin sijaishuollon kehittämissyksikköhanke 2007–2009 (*Sippolan koulukodin kannatusyhdistys*)
 - Kuvaus: Tavoitteena on muodostaa Sippolan koulukodin yhteyteen pysyvä sijaishuollon kehittämissyksikkö, joka palvelee sekä koulukodin että Kaakkois-Suomen kehittämistarpeita.
 - Rahoitus: Stakes
 - Lisätietoja: <http://www.sippolankk.fi/fi/kehitysjalaatu/sijaishuollonkehitta>

Jälkihuolto

- Lastensuojelun jälkihuolto projekti 2005–2009 (*Romano Missio ry*)

Lapsen etu ja lapsen osallisuus

- Lastensuojelun edunvalvojahanke 2005–2009 (*Pelastakaa Lapset, Ensi- ja turvakotien liitto, Nuorten ystävät, SOS-lapsikylä, Helsingin diakonissalaitos, Folkhälsan Raseborg*)
 - Yhteyshenkilö: Kehittämispäällikkö Paula Marjomaa, Projektivastaava Otso Lapinleimu, Projektivastaava Hanna Tulensalo, Järjestölakimies Tiina Tammi
 - Kuvaus: Lastensuojelun edunvalvojahankkeen tavoitteena on lapsen osallisuuden ja aseman vahvistaminen. Hankkeen avulla selkiytetään sitä, millaisissa tilanteissa edunvalvojaa tulee käyttää.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.pelastakaalapset.fi/fi/toiminta/lastensuojelutyo/kehittamishankkeet/lastensuojelun-edunvalvojahanke>

Vertaistuki- ja tukihenkilötoiminta

- Nuorten ryhmätoiminnan kehittämishanke 2009–2011 (*KOTA*)
 - Kuvaus: Pää tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten ammatillisesti ohjatun vertaisryhmätoiminnan malli. Kehitettävä malli on tarkoitettu sekä lastensuojelun avohuollon tukitoimien kohteena olevien että lastensuojelun rajapinnassa erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten kasvun tukemiseen.
 - Aikataulu: 2009-2011
 - Rahoitus: RAY:n tuella

- Lisätietoja: <http://www.kota.fi/index.php?cat=3&lang=fi>
- Voikukkia - Huostaan oton jälkeinen vanhemmuus (Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto)
 - Yhteyshenkilö: Sanna Kivinen
 - Kuvaus: Voikukkia -projektissa lähdetään kehittämään vertaistukiryhmätoimintaa huostaan otettujen lasten vanhemmille. Projektin aikana kehitetään työskentelymalli, jolla voidaan auttaa huostaanottovaihetta ja myös tilannetta huostaanoton jälkeen. Projekti toteutetaan RAY:n rahoittamana vuosina 2006-2009.
 - Aikataulu: 2006-2009
 - Tuotokset: Vertaisryhmän ohjaajan koulutusmalli. Oppaat vanhempien vertaisryhmien ohjaajille ja vanhemmille.

Maahanmuuttajat

- Lastensuojelusta maahanmuuttajille 2009–2010 (LSKL)
 - Yhteyshenkilö: Senja Kemppainen & Taina Martiskainen
 - Kuvaus: Hankkeessa tuotetaan maahanmuuttajavanhemmille monikielinen infosivusto lastensuojelusta. Tavoitteena on avata tietoa Suomen lastensuojelusta ja sen toimintatavoista sekä niiden perustana olevasta lapsilainsäädännöstä.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
- Maahanmuuttaja -projekti 2008 → (Kirkkopalvelut ry)
 - Yhteyshenkilö: projektikoordinaattori Marjaana Kanerva
 - Kuvaus: projekti, joka tukee maahanmuuttajien parissa tehtävää työtä
 - Rahoitus: Yhteisvastuukeräyksen tuella
 - Lisätietoja: <http://www.kirkkopalvelut.fi/content/view/106/148/>
- Monikulttuurinen psykososiaalipedagoginen keskus 2003–2009 (Yhteiset Lapsemme ry)
 - Yhteyshenkilö: keskuksen johtaja Ella Lazareva,
 - Kuvaus: Monikulttuurisen psykososiaalipedagogisen keskuksen tavoitteena on auttaa venäjänkielisiä lapsiperheitä lasten kasvatukseen ja kehitykseen tai perhe-elämään liittyvissä ongelmissa.
 - Rahoitus: Toiminta aloitettiin vuonna 2003 RAY:n projektina ja se on vielä vuoteen 2009 saakka RAY:n jatkoprojektirahoituksen piirissä.
 - Lisätietoja: http://www.yhteisetlapsemme.fi/lastensuojelu_mpsp.html
- Oma tie - maahanmuuttajanuorten oppimisvaikeuksien tunnistaminen 2006–2009 (Helsingin diakonissalaitoksen säätö)
 - Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Anu Arvonen, psykologi Anne Nurminen, Toimintaterapeutti Liisa Katva
 - Kuvaus: tavoitteena on ehkäistä maahanmuuttajanuorten syrjäytymistä suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja yhteiskunnasta.
 - Rahoitus: Helsingin Diakonissalaitoksen ja RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.hdl.fi/fi/maahanmuuttajat/oma-tie>
- Psykososiaalisen arvioinnin kehittäminen yksintulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseen –projekti 2008–2010 (Yhteiset lapsemme ry)

- Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Henna Mustonen, psykososiaalinen asiantuntija Salli Alanko
 - Kuvaus: tarkoituksena on lisätä psykososiaalista asiantuntemusta yksintulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseen.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: http://www.yhteisetlapsemme.fi/projektit_yksintulleet.html
- Taimikko- taitoja monikulttuuriseen kohtaamiseen. Maahanmuuttajalapsen lastensuojelussa ja perhehoidossa 2007-2009 (*Pesäpuu ry, Pelastakaa Lapset ry, Perhehoitoliitto ry ja Yhteiset Lapsemme ry*)
 - Yhteyshenkilö: Ilse Niekka
 - Kuvaus: Kehittää lastensuojelupalveluja maahanmuuttajalapsille, erityisesti löytää heille tuki- ja sijaisperheitä. Valmennuksen ja tukiperhekoulutuksen kehittäminen, materiaalin tuottaminen.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Tuotokset: Raportti, Pride-valmennuksen lisäosio ja materiaali, satukirja ja mahdollisesti muita työvälineitä

Väkivalta

- Aggredi (ent. Aikalisä –projekti) Väkivaltatyön kehittämisprojekti (*Helsinkimissio*)
 - Yhteyshenkilö: Petri Salakka, Kriko Huhta, Olavi Sydänmaanlakka
 - Kuvaus: katuväkivallan tekijöihin keskittyvä hanke. Hankkeen tarkoituksena on luoda kumppanuuteen ja yhteistyöhön perustuva järjestelmä, joka mahdollistaa nopean ja tehokkaan puuttumisen väkivallan takia vaikeuksiin ajautuneen nuoren aikuisen elämää tuhoavan kierteen pysäyttämiseksi ja uuden mahdollisuuden rakentamiseksi.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.nuortenkriisipiste.fi/?sid=97>

Päihdetyö

- Ehkäisevän päihdetyön hanke 2006–2010 (*Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry*)
 - Yhteyshenkilö: Seppo Soine-Rajanummi
 - Kuvaus: Ehkäisevän päihdetyön hankkeen tavoitteena on ehkäistä nuorten päihdekokeiluja ja päihteiden käyttöä.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.mll.fi/kasvattajille/ept/>
- Pidä kiinni-projekti (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
 - Yhteyshenkilö: Kehittämispäällikkö Maarit Andersson
 - Kuvaus: Hoitojärjestelmä päihteitä käyttäville raskaana oleville naisille ja vauvaperheille
 - Tuotokset:
 - Andersson, Maarit, Hyytinen, Riitta & Kuorelahti Marianne (toim.) 2008. Vauvan parhaaksi. - Kuntoutuminen päihteistä odotus- ja vauva-aikana
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.ensijaturvakotienliitto.fi/tyomuodot/pidakiinni/>

- Päihteet lapsen silmin -projekti 2009–2011 (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
 - Yhteyshenkilö: Eeva-Kaarina Veijalainen
 - Kuvaus: Lapsille aiheutuvien päihteiden käytön haittavaikutusten vähentäminen ja ehkäisy.
 - Rahoitus: RAY:n tuella

- Päihteettömyyttä edistävä lähiyhteisö- hanke Loppuu 2010 alkupuolella (*Suomen vanhempainliitto*)
 - Yhteyshenkilö: Anne Hautamäki
 - Kuvaus: Tavoitteena on edistää päihteettömiä lähiyhteisöjä, K18-toimintaa yms.
 - Kohdealue: ehkäisevä päihdetyö
 - Tuotokset: opas, raportti, hyvien käytäntöjen malleja ja muuta kirjallista aineistoa yms.
 - Lisätietoja: <http://www.vanhempainliitto.fi/pake/>

- Walkers-Hubu -bussiprojekti 2008–2010 (*Elämä on parasta huumetta ry Aseman Lapset ry:n*)
 - Yhteyshenkilö: Verkkopedagogi Hanna Ikonen (EOPH), bussiprojektivastaava Mika Vähä-Jaakkola, Walkers-nuorisotyöntekijä Inka Talvitie (Aseman Lapsetry)
 - Kuvaus: bussiprojekti pyrkii ensisijaisesti vähentämään ja ehkäisemään nuorten päihteidenkäyttöä ja minimoimaan niistä aiheutuvia riskejä ja haittoja. Projektin tarkoitus on myös lisätä järjestöjen välistä yhteistyötä, tarjoamalla kummankin järjestön palveluja sekä toteuttaa ja etsiä uusia hyviä käytäntöjä ja luoda yhteistyöverkostoja.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: <http://www.eoph.fi/projektit/walkers-hubu--bussiprojekti/>

Muut

- ABC – läs- och skrivutvecklingsprojekt 2009–2011 (edellinen 2006–2008)
 - Yhteyshenkilö: Projektkoordinator Nea Kronberg, Projektplanerare Anne Uppgård
 - Kuvaus: ABC-projektet fokuserar på åtgärder för elever och studerande med läs- och skrivsvårigheter. Projektet genomförs i samarbete med Vasa specialpedagogiska center vid Åbo Akademi Vasa
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: http://www.fduv.fi/verksamhet/projekt_utveckling/abc/

- Ehkäisevät työkalut nuorten rahapelaamiseen 2007–2009 (*Elämä on parasta huumetta ry*)
 - Yhteyshenkilö: projektipäällikkö Antti Murto
 - Kuvaus: Kolmivuotinen projekti avaa keskustelua nuorten rahapelaamisen ongelmista, luo työkaluja ja apuvälineitä rahapelaamisen hallintaan sekä jakaa tietoa järkevästä pelaamisesta.
 - Rahoitus: RAY:n tuella
 - Lisätietoja: www.pakkopeli.fi

- Enemmän otetta ja osallisuutta -projekti, päättyy v. 2010. (*Kehitysvammaisten Tukiliitto ry*)
 - Yhteyshenkilö: Pia Henttonen
 - Kuvaus: Enemmän otetta ja osallisuutta -projektin (RAY 2006–2009) tarkoituksena on tukea perheitä, joissa vanhemmilla on kehitysvamma tai laaja-alaisia oppimisvaikeuksia

sekä heidän läheisiään ja perheiden kanssa työskenteleviä henkilöitä. Tavoitteena on tukea perheiden selviytymistä arjessa ja edistää vanhempien osallistumista yhteiskuntaan sekä tarjota aiheeseen liittyvää tietoa ja neuvontaa.

- Tuotokset:
 - Tutkimusraportti, koulutusmateriaali Lastensuojelun käsikirjaan, projektin loppuraportti.
 - Kantojärvi, Aila (kesä 2009). Millaisia kokemuksia vammaisilla vanhemmilla on saamastaan palvelusta ja tuista. Empiirinen kysely- ja haastatteluaineisto, aineistolähtöinen analyysi.
 - Lisätietoja: <http://www.kvtl.fi/alue/57>
- Rahoitus: Rahoitus: RAY:n tuella

- Finnish Internet Awareness Safety 2008–2010 (*projektin koordinaattorina toimivan Pelastakaa Lapset ry:n, MLL:n ja Viestintäviraston kansainvälinen yhteishanke*)
 - Yhteyshenkilö: päällikkö Juuso Peura
 - Kuvaus: Tavoitteina on muun muassa kartuttaa lasten ja nuorten media- ja viestintätaitoja, lisätä tietoisuutta median mahdollisuuksista ja riskeistä, vahvistaa MLL:n auttavien puhelin- ja nettipalvelujen vapaaehtoisten päivystäjien valmiuksia sekä käsitellä lasten ja nuorten nettielämään liittyviä kysymyksiä sekä edistää nuorten osallisuutta nettiturvallisuustyössä.
 - Rahoitus: Projektiin saadaan rahoitusta EU:n komission Safer Internet Plus –ohjelmasta
 - Lisätietoja: <http://www.mll.fi/mll/toiminta/projektit/>

- Kiusaamisen ehkäisy varhaiskasvatuksessa 2009–2010 (*Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry, Folkhälsan*)
 - Yhteyshenkilö: suunnittelija Laura Kirves, suunnittelija Maria Stoor-Grenner
 - Kuvaus: tarkoituksena on kehittää toimintamalleja kiusaamisen ehkäisemiseen ja siihen puuttumiseen varhaiskasvatuksessa.
 - Rahoitus: sosiaali- ja terveysministeriö
 - Lisätietoja: <http://www.mll.fi/kasvattajille/kiusaaminen/varhaiskasvatus/>

- Muksut ja media 2009 (*MLL*)
 - Yhteyshenkilö: päällikkö Juuso Peura
 - Kuvaus: Tavoitteina on tukea lasten ja vanhempien mediataitojen oppimista, vahvistaa vanhempien ja ammattikasvattajien valmiuksia ottaa pienten lasten mediaympäristö huomioon kasvatuksessa sekä lisätä tietoa ja ymmärrystä lasten mediaympäristöstä ja sen vaikutuksista lapsiin.
 - Rahoitus: opetusministeriön erityisavustuksella

- OSATA –projekti 08/2007–2009 (*Kuurojen liitto ry*)
 - Yhteyshenkilö: Projektikoordinaattori Päivi Raino
 - Kuvaus: tarkoituksena on löytää menetelmiä kuurojen ja huonokuuloisten lasten oppimisvaikeuksien tunnistamiseksi ja etsiä pedagogisia ratkaisuja oppimisvaikeuksisten nuorten ja lasten sekä heidän opettajiensa tueksi. Päämääränä on vähentää kuurojen ja huonokuuloisten lasten ja nuorten syrjäytymistä koulutuksesta ja työelämästä.
 - Rahoitus: RAY:n tuella

- Lisätietoja: <http://www.osata.net/>
- Skoola ta kenti –koulunkäyntihanke: 2005–2009 (*Romano Missio ry*)
- Äiti-lapsityön kehittäminen vankilassa 2007–2010 (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
 - Yhteyshenkilö: Susanna Kalavainen
 - Rahoitus: RAY:n tuella

2 Päättäneet selvitykset, tutkimukset ja kehittämishankkeet vuosilta 2000–2009

Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen

- Ehkäisevän lastensuojelutyön tiedotus-, koordinointi- ja perehdyttämisprojekti 1999–2003 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Helavirta, Susanna & Suorsa, Sinikka: Lastensuojelun 'moniäänisyys'
- Juhlavuosi- ja nuorten ehkäisevän työn projekti Pohjois-Suomessa 1997–2001 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Kaltemaa-Uurtamo, Mari, Niskala, Sanni, Kivelä, Oskari & Sippola, Sari: Lasten ja nuorten avohuollon ehkäisevän työn projekti Pohjois-Suomessa vuosina 1997–2001.
- Karjalainen, Johanna & Ollanketo, Ulla 2002. Pare – päivähoito resurssina, Ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö päivähoidossa 1999–2002 (*Nuorten Ystävät ry*)
- Kiikku-projekti 1994–2008 (*Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö*)
 - vauvaperhetyö® on Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiön (Helsinki) kehittämä ja rekisteröimä työmalli
 - <http://www.vamlas.fi/toteutu/kiikku.php>
- Lastenkaari –iltapäiväkerho projekti 2002–2005 (*Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö*)
 - Projekti jatkuu Lastenkaari –toimintana
 - <http://www.hdl.fi/cgi-bin/linnea.pl?document=00010803>
- Parempi Tulevaisuus Perheelle -projekti, ennaltaehkäisevän perhekeskeisen lastensuojelutyön kehittämishanke (PTP) 1998–2000 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Saarela, Pertti & Viheriävaara, Henry 2000. Ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö – määrittelyä ja sisällön hahmottelua. Parempi Tulevaisuus Perheelle – projekti 2000, Väliporras.
- Perheasema 2000–2002 ja
- Perheasema II 2003–2005 (*Aseman lapset ry*)

Projektien kohderyhmänä oli lastenneuvolassa asioivien pienten lasten perheet. Projekteissa tuettiin lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta ja neuvolatyön henkilöstöä puuttumaan varhain perheen mahdollisiin ongelmiin vuorovaikutuksen/tunnetaitojen alueella. Projekteissa järjestettiin vanhempain- ja perheryhmiä, joissa harjoitellaan tunnetaitoja; ryhmät ovat avoimia kaikille neuvoloissa asioiville vanhemmille

- Reppu ja romanilapsi (*Romano Missio ry*)
 - materiaalipaketti: <http://www.romanomissio.fi/projektit/lukijalle.htm>
- Takaisin kouluun TaKo 2004-2006 (*Auta Lasta ry*)
- Vauvana elämä alkaa- ensikotityön kehittämisprojekti 2005-2008 Projektin tavoitteena on lisätä tietoa vauvavaiheessa tehtävän työn mahdollisuuksista ja merkityksestä ylisukupolvisen lastensuojeluasiakkuuden katkaisemisessa sekä parantaa ensikotien valmiuksia vauvavaiheessa tehtävään työhön kehittämällä vauvatyötä sekä vanhempien kanssa tehtävää työtä. (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
 - Kuosmanen, Sinikka (toim.) 2009. Vauvan ääntä etsimässä-raportti
- Varpu, Varhaisen puuttumisen –hanke. Sosiaali- ja terveysministeriön vuosina 2001 – 2004 koordinoimassa hankkeessa kehitettiin viranomaisten ja vapaaehtoistoimijoiden kykyä puuttua varhaisessa vaiheessa lasten, nuorten ja lapsiperheiden ongelmiin ja niistä selviytymiseen. Hankkeen toteutuksesta vastasi julkisella sektorilla Stakes ja järjestöpuolella Lastensuojelun Keskusliitto, jonka RAY-avusteinen Varpu-projekti päättyi vuoden 2005 lopussa. Yhteistyönä koottiin varhaisen puuttumisen toimivia työmuotoja. (*LSKL*)
 - Varpu -projekti, OAJ ja Opettaja -lehti (toim.) Varpu - Lapselle tukea ajoissa.

Perhetyö ja vanhemmuus

- Erossa ja elossa–projekti (*Yhden Vanhemman perheiden Liitto ry*)
 - Loppuraportti ja koulutusmalli
- Etelä-Pohjanmaa -hanke, Perhetyön kehittämisprojekti 2001–2003 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Saartenoja Riikka: Etelä-Pohjanmaa-hanke. Perhetyön kehittämisprojekti 2001–2003
- Impact-hanke, vanhemmuutta tukeva Vahvistu vanhempana -verkkokoulu 2006-2008. (*MLL Hanke on EU:n aikuiskoulutusta edistävän Socrates Grundtvig -ohjelman rahoittama Hankkeeseen osallistui lisäksi järjestöjä Saksasta, Turkista ja Romaniasta*)
- Joka kodin konstit 2003 – 2006. (*MLL*)
 - Projektin lopputuotoksena avattiin Tukea vanhemmille -nettisivusto <http://vanhemmat.mll.fi/>
- Jokela, Johanna, Karvinen, Annika & Repola, Katja 2003. Sinulle ja vauvallesi. Kirja varhaisesta vuorovaikutuksesta (*Nuorten Ystävät ry*)
- Järjestöjen ja niiden yhteistyökumppanien toiminta huostaanotettujen lasten vanhempien tukemiseksi –selvitys 2008. (*Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry*)

- Tekijä: Liitossa harjoittelujaksolla ollut amk opiskelija toiminnajohtajan ohjauksessa
- Kalavainen, Susanna (toim.) 2005. Ensikodin päiväryhmät. Kuvaus lastensuojelun vauvaperhetyön kehittymisestä. *(Ensi- ja turvakotien liitto)*
- Kriisiperhetyö Families First *(Ensi- ja turvakotien liitto)*
 - Crisis help at home. Families First Project Report 2002–2005
- Lapsen tapaamisoikeuden toteutuminen, Tampereen yliopiston sosiaalipolitiikan laitoksen tutkimus, tuottajina Yksinhuoltajien ja yhteishuoltajien liitto ry yhteistyössä Elatusvelvollisten liiton kanssa, rahoittajana RAY. *(Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry)*
- Marjomaa, Paula & Karvinen, Henna, 2007. Tukiperhetoiminta – jaettu kokemus yhteisistä hetkistä, tuesta ja lapsen ilosta! Saatavissa myös PDF-muodossa. *(Pelastakaa Lapset ry)*
- Monikkoperhevalmennusprojekti 2000–2005 *(Suomen Monikkoperheet)*
 - Tuotetut materiaalit: Monikkolasten imetys-opas, Monikkoperhevalmennuksen ohjausmateriaali-kansio.
 - Muu tuotettu materiaali: Monikkolapset koulussa, Asiakkaana monikkoperhe (ammattihenkilöstölle suunnattu opas)
- Niemi, Helena, 2008. Lapset alkoivat nauraa. Raportti Alvari-perhetyöstä, perheiden tilanteesta, huolesta ja muutoksesta. *(Ensi- ja turvakotien liitto ry)*
- Niemi, Helena (toim.) 2002. Mitä on Alvari-perhetyö. *(Ensi- ja turvakotien liitto ry)*
- Paavola, Auli (toim.) 2004. Perhe keskiössä. *(LSKL)*
- Perhekimppa-projekti 2004–2006. Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä palvelujensa kehittämisprojekti. *(Invalidiliitto)*
 - <http://inport2.invalidiliitto.fi/projektit/perhekimppa/>
- Perhe on Paras –projekti POP 2002-2005 *(Auta Lasta ry)*
- Perhepyykki-projekti 1998–2005 Perhepyykki - toiminnan tavoitteena oli ennaltaehkäistä lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä syrjäytymistä tukemalla heidän itsenäistä suoriutumista ja elämänhallintaa. *(Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry)*
 - Johansson Juhani, Hansen Maija, Pennola Tiuku, Havukainen Elina & Orakoski Pirkko: Perhepyykki - sinnittelystä elämänhallintaan. Loppuraportti Perhepyykki – projektista.
- Hansen, Maija. Olipa Kerran perhe - Arvostava työote perhetyössä. *(Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry)*
- Puusaari, Jaana 2003. Projektityö mahdollistavana ympäristönä Helsingin yliopisto. Sosiaalityön Pro gradu työ.

- Pulkkinen, Anu 2006. Kuin yhtä perhettä; vaikuttavuustutkimus Parasta Lapsille ry:n viikonlopputoiminnassa mukana olleiden perheiden näkemyksistä jaksamisen lisääntymisestä (*Parasta Lapsille ry*)
- Saarteenoja, Riikka 2004. Etelä-Pohjanmaa –hanke, Perhetyön kehittämisprojekti 2001 –2003, loppuraportti. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Kivinen, Sanna 2009. Opas jälkihuollossa olevien nuorten vanhemmille (*Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry*)
- Kivinen, Sanna 2009. Ryhmän perustaminen huostaanotettujen lasten vanhemmille (*Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry*)
- Sateenkaariperhetyön projekti 2006-2008 (*Seta ry*)
 - <http://www.seta.fi/perheprojekti/>
- Taikuri 2005-2007 Projektin aikana järjestettiin Taikuri-vertaisryhmiä lapsille, joiden vanhemmat ovat eronneet sekä koulutettiin ammattilaisia lasten tukemiseen. (*Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry*)
 - Niemelä Sirkku & Kääriäinen Aino (2008) Millan isä ja äiti eroavat - miten lasta voi auttaa vanhempien erotessa
- The European Network of One Parent Families. Yksinhuoltajaperheiden sosiaalisen ja taloudellisen inklusion malleja. Suomenkielinen käännös: Kommentti/ Marjut Helminen (*Yhden Vanhemman perheiden Liitto ry osallistui tähän v. 2001*)
- Törrönen, Hannele, Heinänen, Aira, Vainio, Sinikka & Peltoniemi, Sisko 2001. Matkalla muutokseen. Kokemuksia perhekuntoutuskursseista. (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
- UPEA- Uusperhe eheäksi avullamme -projekti (*Suomen Uusperheellisten liitto*)
- Yksinhuoltajien etälukio-hanke yhteistyössä Töölön aikuislukion kanssa (ESR–hanke) (*Yhden Vanhemman perheiden Liitto ry*)

Sijaishuolto

- Ennaltaehkäisevä toiminta sijoitettujen nuorten tukemiseksi 2005-2007 (*Perhehoitoliitto ry*)
 - loppuraportti
http://www.perhehoitoliitto.fi/ajankohtaista/sijoitusten_purkautuminen_screen.pdf
- Kurikka-projekti, tukiperhetoiminta 1998–2002 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Suorsa, Teemu. Koko ihminen mukaan.
- Lapselle juuret ja siivet -Voimaantuneet perheet ja verkostot sijaishuollon tulosten turvaajina (KOHO-projekti) 2006 – 2008 (*Etappi-ryhmä*)
 - Lahtinen, Kirsi & Takala, Marianne. Väli­raportti.
<http://www.etappi.net/dokumentit/kohoraportti.pdf>

- Muuronen, Kaisu, Sariola, Heikki & Varsa, Marjo 2009. Sijaishuolto sisältä päin - tekijät tietäjinä. Kysely alan toimijoille: Lastensuojelun Keskusliitto ja Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia. Saatavilla pdf-versiona.
- Nikkanen, Marko & Möller, Sointu 2009. Lastenkoti minun mielestäni. Lasten mielipiteitä lastenkodin arjesta. (*Pelastakaa Lapset ry*)
- Sijaishuollon tiedonhallinta –hanke 2006-2007 (*Etappi-ryhmä*)
tiedonhallinnan tarkoituksena on kehittää sijoitus- ja hoitoprosessin aikana kerättävien asiakastietojen laadullista käyttöä tietotekniikkaa apuna käyttäen.
- Sukuperheprojekti
 - Sukulaissijasvanhemmuus – Perhekohtainen työskentelymalli sijaisvanhemmaksi haluavien sukulaisten valmennukseen ja valintaan
 - Sukulaissijoitukset ja niiden tukeminen – projektin loppuraportti
- Suunnitelmallinen perhehoito 2005-2007 (*Perhehoitoliitto ry*)
 - Loppuraportti: Janhunen, Tarja 2007. Sijoitusten purkautuminen pitkäaikaisessa perhehoidossa.
http://www.perhehoitoliitto.fi/ajankohtaista/suunnitelmallinen_ph_loppuraportti_screen.pdf

Jälkihuolto ja tukiasuminen

- Ajelehtimisestä sitoutumiseen – jälkihuolto- ja tukiasuminen -projekti (*Ehjä ry*)
 - Lyijynen, Niina & Kokko, Pirkko: Ajelehtimisestä sitoutumiseen -toimintamalli nuorten tuettuun asumiseen
- Laaksonen, Sari (toim.) 2004. Jälkihuolto-opas. (*LSKL*)
- Mukautetusti Maailmalle –projekti MuMa 2003–2005 (*Auta Lasta ry*)
 - <http://www.autalasta.fi/muma.htm>
- Nuorten asumisen ammatillinen tukitoiminta - ASUKKI päättyy 2005–2008 (*Turun NMKY ry*)
 - <http://www.tunmky.fi/sosiaalitoiminta/www/page.php?id=73>
- Omakolo, nuorten tukiasumistoiminnan syventävä jatkoprojekti 1999–2004 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Toivola, Outi (toim.) 2005. Omakolo, Nuorten tukiasumistoiminnan syventävä jatkoprojekti 1999-2004, loppuraportti 2005.
 - Omakolo-tukiasumispalvelut (vuodesta 2005 alkaen)
- Tupa-projekti, lastensuojelun jälkihuollon tukipalvelujärjestelmän kehittäminen yhteistyöverkostossa 2002–2006 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Hietaniemi, Kirsi (toim.) 2002. Tupa –projekti Jälkihuollon yhteistyöhanke, väliraportti.

- Valjas-projekti, jälkihuollon kehittämis- ja tutkimushanke 1998–2001 (*Pohjolankoti, Nuorten Ystävät ry*)
 - Hietaniemi, Kirsi 2001. Valjas-projekti. Voimavarojen valjastaminen nuorten itsenäistymisen tukemiseen, loppuraportti.
 - Suoraniemi, K. & Kauppi, M. & Suorsa, T. 2001. Yhdessä löydetään oma tie. Valjas-projekti. Voimavarojen valjastaminen nuoren itsenäistymisen tukemiseen.

Lastensuojelun kehittäminen

- Harava-projekti (2000-2004). Lastensuojelujärjestöjen ja julkissektorin yhteistoimintahanke, jonka tavoitteena oli tuottaa yhteistoiminta- ja palvelumalleja lasten- ja nuorten psykososiaalisiin palveluihin. Hanke toimi kolmella pilottialueella, Keski-Suomessa, Varsinais-Suomessa ja Länsi-Pohjan seutukunnan alueella. (*LSKL ja Suomen Kuntaliitto*)
 - Anttila, Markus & Rousu, Sirkka (toim.) 2004. Haravalla kootut. Moniasiantuntijuus. Strateginen kumppanuus. Seudullinen kumppanuus.
 - Viirkorpi, Paavo 2004. Harava: Kumppanuusjohtamisen rakenteita ja käytäntöjä.
 - Kaikki hankkeen tulosjulkaisut löytyvät pdf-dokumentteina osoitteesta www.lapsitieto.fi
- Laituri-projekti (2001–2004). (*LSKL*)
Laituri-projektissa kehitettiin suomalaisen sijaishuollon valtakunnalliset laatukriteerit. Kriteerit ohjaavat tarkastelemaan sijaishuoltoa lapsen näkökulmasta ja ne osoittavat, mihin sijaishuoltopaikan toiminnassa pitäisi kiinnittää huomiota sijaishuollon laatua arvioitaessa. Kriteeristön avulla yksiköt voivat itse kartoittaa ja kehittää omaa toimintaansa ja kuvata palvelun käyttäjille laadunvarmistusmenetelmiään. Myös sijoituksia tekevät työntekijät tarvitsevat kriteereitä sen varmistamiseksi, että lapsi sijoitetaan heti ensimmäisellä kerralla hänelle parhaiten sopivaan paikkaan. Kriteeristö helpottaa kunnissa myös sijoitusten seurantaa sekä palveluntuottajien kilpailuttamisen painopisteiden pohtimista ja puitesopimusten tekemistä. Lisäksi laatukriteeristö voi toimia tukena läänitasolla toimintalupia harkittaessa ja sijaishuoltopaikkojen valvonnassa. Kriteeristön toivotaan tekevän sijaishuoltoa läpinäkyväksi lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen, päättäjille ja suurelle yleisölle.
 - Laituri-projektin loppuraportti
 - Valtakunnalliset sijaishuollon laatukriteerit 2004.
 - Laaksonen, Sari & Kempainen, Martti (toim.) 2005. Oljista, risuista vai tiilestä? Artikkeleita hoidon laatua tukevista tekijöistä sijaishuollossa. 2005.
- Norsu - lapsen äänen kuulemiseen liittyvien työmenetelmien kehittäminen lastensuojeluun. (*Pesäpuu ry*)
 - Väливаара, Christine. Lapsi tunnepyörässä – loppuraportti
 - Holmberg-Hakkarainen-Väливаара (toim.). Sijoitettujen lasten vertaisryhmämallin käsikirja.
 - Lupaus lapselle -tuotteet
 - Sijoitettujen lasten vertaisryhmämalli
 - Lapsilähtöisyys lastensuojelussa- tilauskoulutus
- Lapsi kylässä -hanke, Saamelais- ja Itä-Lapin alueelle kohdistuva lastensuojelun kehittämishanke 2003–2008. (*Nuorten Ystävät ry*)

- Lapsi Lapissa lastensuojelun kehittämishanke 1998–2002 (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Karjalainen, Johanna (toim.) 2003. Lapsi Lapissa lastensuojelun kehittämishanke. Loppuraportti.
 - Hurtig, Johanna, Hautajärvi, Sanne, Rantalaiho, Ulla-Maija. Lastensuojelua kehittämässä. Arvioivia näkökulmia Nuorten Ystävät ry:n Lapsi Lapissa -projektiin. Lapin yliopisto.
- PRIDE- ja lastensuojelun avohuolto- kehittämishanke (*Pesäpuu ry*)
 - Lapsen elämäntilanteen kartoitus – malli
 - Työntekijöille suunnattu käsikirja ”Sattumista suunnitelmallisuuteen – Lapsen elämäntilanteen kartoitus lastensuojelussa”
 - Kahdeksanpäiväinen Oman työn kehittämiskoulutus lastensuojelun työntekijöille
 - Toimintatutkimus ”Arviosta sanoisin”
- Mattila, Anna 2004. Lastensuojelutyön palveluiden nykytila ja kehittämistarpeet, Kuntakysely Oulun ja Lapin läänin sosiaalityöntekijöille. Tiedotus ja koordinoitiprojekti. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Puonti, Annamaija, Saarnio. Tuula & Hujala, Anne (toim.) 2004. Lastensuojelu tänään. (*LSKL*)
- Sarvi-projekti, lastensuojeluyksiköiden asiakaskesteisten työmuotojen kehittämis-, arviointi- ja tutkimushanke 2001–2004. (*Nuorten Ystävät ry*)
 - Kinnunen, Petri, Pölkki, Pirjo, Vornanen, Riitta & Vuorijärvi, Petri 2004. Nuorten Ystävät ry:n Sarvi-projektin arviointi, Ehkäisevän lastensuojelutyön kehittämishanke.
 - Niemelä, Eija 2004. Lastensuojelutyö näkyväksi. Sarvi-projektin loppuraportti.

Lapsen etu ja lapsen osallisuus

- Forsberg, Hannele 2000. Lapsen näkökulmaa tavoittamassa. Arviointitutkimus turvakotien lapsikeskeisyyttä kehittävässä projektissa. (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
- Kalavainen, Susanna 2004. Valvotut tapaamiset lapsen turvana. (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
- Oranen, Mikko 2008. Mitä mieltä? Mitä mieltä! Lasten osallisuus lastensuojelun kehittämisessä. (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
- Lasten osallisuushanke ’Kuunnelkaa meitä’ 2006-2007 (*Kalevan nuorten liitto ry yhdessä Minijellonat ry, Nuorten Kotkain Keskusliitto ry, Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus – PTK ry, Settlementtinuorten Liitto ry, Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry, Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry , Vesaisten Keskusliitto ry.*)
 - <http://www.kuunnelkaameita.fi/>

Vertaistuki- ja tukihenkilötoiminta

- Valtakunnallinen lastensuojelun tukihenkilötoiminnan kehittämishanke VATUKE 2006–2009 (*EHJÄ Ry*)
Projektin päämääränä oli tukea, edistää ja yleistää lastensuojelun tukihenkilötoiminta valtakunnallisesti.
 - Tuotokset: Maria Ostrow Raportti (tulossa)
- Vertaansa vailla – projekti 2005–2007 (*Kehitysvammaisten Tukiliitto ry*)
 - Vaitti, Lea 2005. Lähtökohtia Kehitysvammaisten Tukiliiton vertaistukiprojektiin
 - Vaitti, Lea 2006. Vertaisryhmät ja niiden perustamisen tarve yhdistyksissä
 - Vaitti, Lea 2006. ”Parhaiten toista ymmärtää se, joka on itse kokenut saman asian” - selvitys vertaisohjaajakoulukseen osallistuvista vanhemmista
 - Vaitti, Lea 2007. ”Käytännön asiat järjestyivät hyvin” - selvitys projektin vertaistukiryhmien toiminnasta
 - Hakkala, Terhi & Jalkanen, Sonja 2007. Selvitys vertaistuen käytöstä ja koulutustarpeesta (Pirkanmaan ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä varten tehty kysely, joka on osa Kehitysvammaisten Tukiliitto ry:n Vertaansa vailla - projektin raporttia).
- Viva 2003–2006 ja Viva II 2006–08 Viittomakielisen vapaaehtoistoiminnan kehittämisprojektit (*Kuurojen Liitto ry*) Vuoden 2009 alusta alkaen Vivan toiminta jatkuu pysyväisluonteisena.

Maahanmuuttajat

- Ekholm, Elina, Mikkonen, Anna & Martiskainen, Taina 2008. Access to Quality Education for Asylum-seeking and Refugee Children in Europe. Finland Country Report. (*LSKL yhteistyössä UNHCR:n kanssa*)
- Heikkilä-Daskalopoulos, Sanna 2008. Maahanmuuttajataustaiset lapset ja perheet palvelujärjestelmässä – asiantuntijoiden näkökulmia. (*LSKL*)
- Ikäläinen, Sinikka, Martiskainen, Taina & Törrönen, Maritta 2003. Mangopuun juurelta kuusen katveeseen – asiakkaana maahanmuuttajaperhe. (*LSKL*)
- Kotoutuva perhe oli maahanmuuttajaperheiden kotoutumista ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton työtä tukeva valtakunnallinen projekti. Se toimi vuosina 2001–2004. Pilottiprojektit toimivat Helsingin Vuosaarella ja Joensuussa.
 - Hammar-Suutari, Sari 2003. Kototoiminta tutuksi kolmannella sektorilla – maahanmuuttajat mukaan kansalaistoimintaan. Helsinki: Mannerheimin Lastensuojeluliitto.
 - Korkeala, Päivi (toim.) 2004. Vauvasta koululaiseksi Suomessa – tietoa maahanmuuttajavanhemmille. Helsinki: Mannerheimin Lastensuojeluliitto.
 - Lähteenmäki, Minna (toim.) 2004. Kotoutuva perhe-projekti. Pilottiraportti 2001–2003. Mannerheimin Lastensuojeluliitto.
 - Lähteenmäki, Minna (toim.) 2005. Kotoutuva perhe-projekti 2001–2004. Loppuraportti. Helsinki: Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

- Lastensuojelutyön kehittämisprojekti toteutettiin Helsingin Diakonissalaitoksen lapsi- ja perhetyön osastolla vuosina 1998–2000. Projektin rahoitti Raha-automaattiyhdistys. Projektin tavoitteena oli kehittää intensiivihoitomalli, jonka avulla vaikeasti traumatisoituneita lapsia ja nuoria ja heidän perheitään voidaan tukea suunnitelmallisesti ja välttämättä samanaikaisia asiakkuuksia useissa paikoissa. Lisäksi projektin osana kehitettiin ja vakiinnutettiin avotyön tukipalvelumalli suomalaisille ja maahanmuuttajataustaisille lastensuojeluperheille.
 - Virokannas, Elina 2001. Lastensuojelutyön kehittämisprojektissa tuotettujen intensiivihoidon- ja avotyön mallien toimivuus työmuotojen kokeilu- ja käyttöönottovaiheessa. Helsinki: Helsingin Diakonissalaitos.
- Obstacles to the employment of young adult immigrants in the Helsinki capital Region. (*Suomen Lasten ja Nuorten Säätiö*)

Kansainvälinen yhteistyö/kansainvälisyys

- Kallio, Tero & Ojala, Ulla 2006. Lapsi ja perhe Euroopan unionissa (*LSKL*)
- Lastensuojelun Keskusliiton kehittämissankkeet lähialueilla:
Keskusliitto on yhteistyössä Karjalan tasavallan lasten ja perheiden sosiaali-, terveys- sekä kasvatus- ja opetuspalveluista vastaavien ministeriöiden sekä paikallisten viranomaisten kanssa toteuttanut lastensuojelun kehittämissankkeita Karjalan tasavallassa. 2000-luvulla sankkeita on toteutettu Aunuksen ja Pitkärannan piireissä (2000-2002), Prääsän piirissä (2003-2005) sekä Karhumäen piirissä (2007-2009). Sankkeiden yleisenä kehitystavoitteena on ollut lasten ja nuorten ja hyvinvoinnin parantaminen sekä syrjäytymisen ja 'sosiaalisen orpouden' ehkäisy Karjalan tasavallassa. Sankkeissa on kehitetty lastensuojelun palvelujärjestelmää laajalaisesti luomalla uusia palveluja ja ottamalla käyttöön uusia työmenetelmiä, kehittämällä poikkihallinnollista yhteistyötä sekä vahvistamalla lasten vanhempien, läheisten sekä muiden kansalaisten ja järjestöjen roolia lastensuojelun toimijoina. Painopiste on ollut ennalta ehkäisevän lastensuojelun kehittämisessä, mutta sankkeissa on kehitetty myös sijais- ja jälkihuoltoa. Sankkeen karjalaisia yhteistyökumppaneita ovat olleet Karjalan tasavallan opetusministeriö ja terveys- ja sosiaalisen kehityksen ministeriö sekä paikallistason viranomaiset ja lastensuojelujärjestöt. Suomalaisista kumppaneista pitkäjänteisintä yhteistyö on ollut Stakesin (nyk. THL) kanssa. Sankkeiden kokemuksista on kerrottu Sosiaali- ja terveysjärjestöjen Venäjä-verkoston sekä Stakesin julkaisuissa. Pitkärannan ja Aunuksen sankkeen puitteissa kehitetystä psyko-mediko-sosiaalisen keskuksen malli julkaistiin oma julkaisunsa.
 - Kemppainen, M. 2005. Kokemuksiani lastensuojelutyöstä Karjalassa. Julkaisussa Leppänen, A. (toim.): Kansalaisyhteiskunta liikkeessä yli rajojen, 155–162. Tampere: Tammer-Paino Oy.
 - Kemppainen, M. 2005. Children Cannot Wait – Karelian Responses to Child Welfare Challenges. In Aaltonen, U. and Mannila, S. (Eds.): What Are We Doing There? Experiences and lessons learned from development cooperation in health care and social welfare (1990-2005), 121-131. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.
 - Grigorjeva, G. & Kemppainen, M. (red.) (2002). Partnerstvo na blago detej. Model centra psihologo-mediko-sotsialnogo soprovoždenija detej i semej Pitkjaranskogo rajona. Petrozavodsk: Periodika.

- Keskusliitto osallistui vuoden 2008 lopussa päättyneeseen Venäjän lastensuojelun kehittämisen -hankkeeseen, jossa suomalais-venäläisenä yhteistyönä neljän vuoden ajan selvitettiin sitä, miten Venäjän lasten oikeudet toteutuvat ja vastaavat eurooppalaisia ihmisoikeusvaatimuksia. Hankkeessa nostettiin esille keskeisiä lainsäädännön ja palvelujen uudistamisen tarpeita sekä koulutettiin avainasiantuntijoita ja tuettiin heitä kehittämään lastensuojelunpalvelun palvelurakennetta avohuollon tukitoimien ja ennalta ehkäisyn suuntaan. Hanke selvitti myös Venäjän lastensuojelun eri hallinnonalojen välistä vastuunjakoaa, rahoitusta sekä henkilöstöä ja sen koulutusta. Hankkeen keskeinen tarkoitus oli tukea Venäjän lastensuojelulainsäädännön ja palvelujärjestelmän kehittymistä kohti eurooppalaisia standardeja siten, että Venäjä voisi ratifioida Euroopan sosiaalisen peruskirjan lapsiartiklat. Hankkeen toteutuksesta vastasi Helsingin yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia yhdessä Helsingin kaupungin ja Lastensuojelun keskusliiton kanssa. Projektin Suomen kustannuksista vastasivat Ulkoasiainministeriö sekä Sosiaali- ja terveysministeriö. Venäjän puolelta koordinaatiovastuu oli liittovaltion Opetus- ja tiedeministeriöllä sekä Karjalan tasavallan Opetusministeriöllä. Myös Venäjän terveys- ja sosiaalisen kehityksen ministeriö osallistui hankkeeseen. Venäläistä kolmatta sektoria edusti Lapsen oikeus -järjestö.
 - Zašita detej v Evrope i Rossii” 2007.
 - suomenkielinen versio ”Lastensuojelu Euroopassa ja Venäjällä” 2008.
 - tiivistelmä ”European and Russian Child Welfare” 2008.
- Mikkonen, Anna (et al.) 2002. Yksin Suomessa. Ilman huoltajaa tulleiden lasten asema kansainvälisten suositusten valossa. (LSKL)
- Työn ja perheen yhteensovittaminen (Daily Routine Arrangements) Lastensuojelun Keskusliitto oli vuoden 2003 ajan mukana EU-projektissa, jonka nimi oli Daily Routine Arrangements: from local practice to national policy. Projekti etsi uusia menetelmiä työn ja perheen yhteensovittamiseen. Projektin koordinaattorina oli Alankomaiden sosiaali- ja työministeriön tasa-arvo -osasto ja Suomen lisäksi muina yhteistyömaina olivat Italia (Politecnico di Milano) ja Ranska (AFET).
 - Loppuraportti: Reconciliation of work and private life
- Quality4Children. Standardit lasten sijaishuollolle Euroopassa. Suomenos Quality 4 Children Standards for Out-of Home Child Care in Europe -julkaisusta. Helsinki: Lastensuojelun Keskusliitto. (pdf)

Väkivalta

- Dufva, Virpi 2001. Mikä lapsella hätänä? Perheväkivalta koulun henkilöstön näkökulmasta. (Ensi- ja turvakotien liitto ry)
- Forsberg, Hannele 2002. Lasten asiakkuudet ja kokemukset turvakodissa. Arviointitutkimus Lapsen aika –projektista. (Ensi- ja turvakotien liitto ry)
- Hartikainen, Miira 2006. Thaimaalaisten naisten kokemuksia parisuhdeväkivallasta. (Ensi- ja turvakotien liitto ry)

- Kalavainen, Susanna, Karjalainen, Roope, Keränen, Eija, Lohtander, Erja, Mehtola, Sirkku, Ojuri, Auli, Oranen, Mikko, Ruohonen, Marita, Kainulainen, Heini, Niemi-Kiesiläinen, Johanna, Nyqvist, Leo & Säävälä, Hannu 2006. Perhe- ja lähisuhdeväkivalta - Auttamisen käytäntöjä. (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
- Ojuri, Auli (toim.) 2001. Hukasta kukkaan. Naisen tie väkivallasta selviytymiseen. (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
- Oranen, Mikko (toim.) 2001. Perheväkivallan varjossa. Raportti lapsikeskeisen työn kehittämisestä. (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
- Poikki! 2002–2005 (*Nuorten Keskus*)
 - projektissa kehitettiin ryhmämenetelmä, jolla autetaan perheväkivallasta kärsiviä nuoria purkamaan traumaattinen kokemuksensa.
- Sopuavain oli vuosina 2003–2005 toteutettu yhteistyöhanke, jonka tavoitteena oli ehkäistä lasten ja nuorten väkivaltaista käyttäytymistä ja tukea niitä lapsia ja nuoria, jotka ovat joutuneet väkivallan kohteeksi. Lisäksi tavoitteena oli vahvistaa ammattilaisten ja vanhempien verkostoja väkivaltaa vastaan ja kehittää seurakuntien diakonian ja kasvatuksen välistä yhteistyötä. (*Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Nuorten Keskus, Suomen Ev.lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus, Suomen Poikien ja Tyttöjen keskus – PTK*).
 - http://www.nuortenkeskus.fi/sivu.php?artikkeli_id=34
- Vaiettu naiseus 2004–2008. Projektin tarkoituksena on tunnistaa, nimetä ja hoitaa naisen väkivaltaisuutta. Projekti toteutetaan asiakastyönä, kehittämistyönä yhdistyksissä ja vaikuttamistoimintana. (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
 - Törrönen, Hannele 2009. Vaiettu naiseus -raportti. Ajatuksia naisen väkivallan tunnistamisesta, nimeämisestä ja hoitamisesta. Kariston Kirjapaino Oy, Hämeenlinna 2009.
- Älä lyö lasta -viestintäkampanja. (15.9.2006–31.12.2006) Älä lyö lasta viestintäkampanjalla Lastensuojelun Keskusliitto halusi vaikuttaa suomalaisten asenteisiin väkivallattoman lasten kasvatuksen puolesta. Kampanjan aikana ja sitä ennen, vuodesta 2004 lähtien on seurattu kuritusväkivaltaan liittyvien asenteiden kehitystä vuosittain tehdyillä asennekyselyillä, jotka on teetetty Taloustutkimuksella. Seuraavissa artikkeleissa esitellään tuloksia ja niiden merkitystä.
 - Sariola, Heikki 2006. Älkäämme lyökö lapsia - historiallinen asennemuutos etenee. Oikeusministeriö Haaste -lehti 3/2006, s. 9- 11.
 - Piispa, Matti 2007. Älä lyö lasta -kampanjan mediajulkisuus. Oikeusministeriö Haaste – lehti 4/2007 s. 10-11.
 - Sariola, Heikki 2007. Älä lyö lasta muutti asenteita. Oikeusministeriö Haaste –lehti 4/2007, s. 7-10.
 - Piispa, Matti 2007. Älä lyö lasta -kampanjan julkisuus. Arviointiraportti, syyskuu 2007.
 - Vauhkonen, Teemu 2007. Kuritusväkivalta ja sitä koskeva asennemuutos Tutkimus asennemuutoksesta kuritusväkivaltaa kohtaan ja ”Älä lyö lasta”-kampanjan vaikuttavuudesta. (Edellä mainituista raporteista Piispan ja Vauhkonen raportit tehtiin Oikeusministeriön rahoituksella ja riippumattomana, mutta Lastensuojelun Keskusliiton aloitteesta ja sen kampanjan toimivuuden arvioimiseksi.)

- Väkivallattomuuden työkalupakki 2006-2007 Daphne – *(Nuorten keskus ry:n koordinoima Daphne -projekti)*
 - http://www.nuortenkeskus.fi/sivu.php?artikkeli_id=2948

Päihdetyö

- Arvojen ja valintojen viidakko 2001-2005 *(MLL)*
 - Loppuraportti: <http://www.mll.fi/@Bin/81027/LOPPURAPORTTI.pdf>
- Huumetyön kehittämishanke 1998–2002 *(Nuorten Ystävät ry)*
 - Miettinen, Marjut 2001. Nuorten päihteiden ja huumeiden käyttäjien ehkäisevän ja korjaavan palvelujärjestelmän kehittäminen Pohjois-Suomeen.
 - Fränti Juha 2003. Huumetyö – sitoutunutta yhteistyötä. Nuorten ja huumeiden käyttäjien ehkäisevän ja korjaavan palvelujärjestelmän kehittämishanke Pohjois-Suomessa. Loppuraportti.
 - Nuorten Ystävät ry:n ja Oulun kihlakunnan poliisilaitoksen yhteistyöhanke (Huumetyön kehittämishankkeen osahanke).
- Huumetietousprojekti 2000–2002 *(Nuorten Ystävät ry)*
 - Paakkari, Sirpa (Oulun kihlakunnan poliisilaitos) & Mäkitalo, Outi (Nuorten Ystävät ry) 2002. Mediavaikuttaminen III osana ehkäisevää huumetyötä. Kooste Huumetietousprojektiin liittyvistä julkaisuista syyskuu 2001 – kevät 2002. (Nuorten Ystävät ry)
- Hyytinen, Riitta 2007. Lapsi, huumeperhe ja toivo. Lapsen todellistuminen huumeperheen kuntoutusprosessissa. *(Ensi- ja turvakotien liitto ry)*
- Johansson, Juhani 2004. Huoli lasten ja nuorten huumeiden käytöstä ja rikollisuudesta. Diskurssianalyttinen lähestymistapa lasten ja nuorten syrjäytymisriskeihin. *(Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry)*
- Jopo-projekti, Palveluohjaus alaikäisten päihdetyön menetelmäksi Keski-Suomen alueelle 2003–2007 *(Nuorten Ystävät ry)*
- Björkman, Netta & Laitinen, Jonna 2006. ”Koulutus oli erittäin kiinnostava ja antoisa” - Jopo – projektin koulutuksen vaikuttavuuden arviointi (Nuorten Ystävät ry)
- Mielenterveys- ja päihdeongelmaisten lapsiperheiden perhekuntoutushanke Moppi 1999–2004 *(Nuorten Ystävät ry)*
 - Kaikko, Kirsi. 2004. Psyykkisen ja sosiaalisen yhdistäminen perhekuntoutuksessa. Mielenterveys- ja päihdeongelmaisten lapsiperheiden perhekuntoutushanke Moppi. Loppuraportti.
- PulloPois! -hanke, Oulu. Lasten ja nuorten päihteidenkäyttöön puuttumisen kehittämishanke 2002–2003 *(Nuorten Ystävät ry yhteistyössä Oulun kaupungin kanssa)*
 - Kinnunen, Jarno: PulloPois! -hanke. Lasten ja nuorten päihteidenkäyttöön puuttumisen kehittämishanke

- PulloPois! -yhteistyöhanke, Nokia. Lasten ja nuorten päihteidenkäyttöön puuttumisen toimintamalli 2006 (*Nuorten Ystävät ry yhteistyössä Nokian kaupungin kanssa*)
 - Suksi, Kaisa: PulloPois! -yhteistyöhanke, Nokia. Lasten ja nuorten päihteiden käyttöön puuttumisen kehittämishanke.
- PulloPois! -yhteistyöhanke, Rauma. Lasten ja nuorten päihteidenkäyttöön puuttumisen toimintamalli 2007 (*Nuorten Ystävät ry yhteistyössä Rauman kaupungin kanssa*)
- Päihdetyöprojekti (*Romano Missio ry*)
 - Etninen hoitomallisuositus 2004
- Tietotekniikka -projekti 2001–2003 Projektin tavoitteena oli tukea todellisen reaaliaikaisen Internet-vuorovaikutuksen aikaansaamista nuorten ja päihdeasiantuntijoiden välille ja vahvistaa nuorten huumeidenvastaisia asenteita tuomalla aktiivinen huume keskustelu verkkoon. (*Elämä on parasta huumetta ry*)
- Tosi-projekti - Totisesti toisenlainen elämä. Kotona tehtävän työn kehittämishanke päihdeongelmallisille odottaville äideille ja vauvaperheille 2004–2008. (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
 - Loppuraportti: Veijalainen, Eeva-Kaarina, Heino, Taina, Kalland, Mirjam, Kammonen, Heli, Paasikannas, Leena ja Salo, Saara. Tekninen toimittaja Kirsi Huhtala 2008. Päihdeongelmaisten vauvaperheiden auttaminen kotona. Mallin ja osaamisen kehittäminen Tosi-projektissa.
<http://www.ensijaturvakotienliitto.fi/@Bin/2147320/TOSI-raportti.pdf>
- Törmänen, Tiina & Miettinen, Marjut 2000. Meille alkoi uusi elämä. Kirja päihdeongelmaisten lapsiperheiden Pohjolakoti perhekuntoutusprojektista 1996–1999. (*Nuorten Ystävät ry*)
- VOIMA –projekti 2002–2005 Minijellonat ry hallinnoi vuosina 2002–2005 Voima-projektia, joka oli seitsemän varhaisnuorisjärjestön yhteinen ehkäisevän päihdetyön kehittämis- ja koulutushanke. (*Kansallinen lastenliitto ry*)

Muut

- Kempainen, Tia 2000. Henkilöstön kokema koulutustarve. Nuorten Ystävät ry:n koulutustarveselvitys 2000. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Lapin sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöhanke 2006–2008 (*Nuorten Ystävät ry*)
- Kylan, Anja 2003. Haastavasti käyttäytyvien nuorten puutarha- terapiaprojekti 2001–2003, loppuraportti. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Lapsitiedon keskus -projekti (2004–2006) (*LSKL*)
- Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa 2002. (*LSKL*)

- Lastensuojelun alueellisen edunvalvontaverkoston luominen 2006. (*Pelastakaa Lapset ry päävastuullisena, Nuorten Ystävät ry*)
- Lastensuojeluverkko-projekti (2003–2004) (*LSKL*)
- Marjomaa, Paula & Kuivanen, Tanja 2008. Lasten lomakotitoiminta - lapsen oikeus leikkiin ja vapaa-aikaan. Raportti. (*Pelastakaa Lapset ry*)
- Minun Elämäni –projekti. (2003–2006) (*Pelastakaa Lapset ry*)
 - Lapsen kanssa- olennaista etsimässä.
Tervonen-Arnkil, Kaisa (toim.) Lapsen kanssa – Olennaista etsimässä.
Artikkelikokoelma.
- Nikkilä, Juhani 2003. 'Oulunsalon yhteistyöhankeen ulkoinen arviointi' Oulunsalon lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemista ja edistämistä koskeva yhteistyöhanke. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Nortamo, Laura 2004. Mielenterveyskuntoutuksen taloudellinen arviointi, Nuorten Ystävät ry:n mielenterveyskuntoutuksen kustannusten ja vaikutusten arviointi, Välietappi. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Nuora, Ranuan kunnan ja Nuorten Ystävät ry:n kumppanuushanke (2006–2008)
- Orvasto, Reima 2005. PALVE – Hyvinvoinnin palveluverkko. Projektiraportti. (*LSKL*)
- Oulunsalo-hanke, Oulunsalon kunnan ja Nuorten Ystävät ry:n kumppanuushanke (vuodesta 2004 alkaen) (*Nuorten ystävät ry*)
- Pietiläinen, Tuula 2004. Kohti laadukkaampaa mielenterveyskuntoutusta. Asiakaspalautemenetelmän kehittäminen ja asiakaspalautusjärjestelmän suunnitelman tekeminen Kintas-toimintaan (*Nuorten Ystävät ry*)
- Pietiläinen, Tuula 2005. Välietappi – Mielenterveyskuntoutusta nuorille. Loppuraportti (*Nuorten Ystävät ry*)
- Pirilä, Tuula 2003. Nuorten Ystävät ry ja sen rahoitusrakenne (*Nuorten Ystävät ry*)
- Ristimäki, Tero, Sariola, Heikki, Seppälä, Janne & Varsa, Marjo 2008. Lastensuojelulain toteutuminen. (*LSKL & Talentia*)
- Saarinen, Erja (toim.) 2002. Hyvässä hoidossa. Vauva kirurgisella osastolla. (*LSKL*)
- Suomalaiset isovanhemmat ja monikulttuuriset lapsenlapset -projekti 1998–2001 (*Yhteiset Lapsemme ry*)
 - Witans, Nora 2005. Tulevien isovanhempien näkökulma kansainväliseen adoptioon – Ajatuksia ja tunteita lapsenlapsen monikulttuurisuudesta.
[http://kirjastot.diak.fi/files/diak lib/Helsinki2005/WitansNora2005.pdf](http://kirjastot.diak.fi/files/diak_lib/Helsinki2005/WitansNora2005.pdf)

- Wallenius, Jorma 2005. Toivon ylläpitäminen perhekotityön ytimessä. *(Nuorten Ystävät ry)*
 - Savolainen, Anne 2004. Nuorten Ystävät ry:n markkinatutkimus. Organisaation ja palveluiden tunnettuus. *(Nuorten Ystävät ry)*
 - Äiti-lapsityön kehittäminen vankilassa 2007-2009 *(Ensi- ja turvakotien liitto)*
-

3 Yliopistojen ja muiden oppilaitosten kanssa yhteistyössä tehdyt lastensuojelun tutkimukset ja opinnäytetyöt

- Aapro, Piia, Hänninen, Piia, Riitijoki Jouni, Suppala Sanna, Takkinen Minna 2000. Lämpöni, lempeni annan; Tutkimus Parasta Lapsille ry:n viikonloppuprojektien vapaaehtoistyöntekijöistä, heidän motiiveistaan ja motivaatiosta tehdä vapaaehtoistyötä, Mikkelin Ammattikorkeakoulu *(Parasta Lapsille)*
- Ahlgren, Katri. Monikkolapset tilastojen valossa. Opinnäytetyö, Ylempi AMK, Jyväskylän ammattikorkeakoulu *(Suomen monikkoperheet ry)*
- Ahola, M. 2000. "Ihan perhe vaan". Lesboperheissä elävien nuorten perhekäsityksiä. Sosiologian Pro gradu –työ Helsingin yliopisto. SETA-julkaisu 14. *(SETA ry)*
- Aikio, Mari 2002. Nuorten Ystävät ry:n Pohjois-Suomi, Lapin yliopisto päihde- ja huumetyön kehittämishanke Yhteiskuntatutkimuksenlaitos. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Alho, A. 1999. Mielekäs elämä! psykososiaalinen korjaava työ lastensuojelulaitoksissa. Osaraportti (julkaisematon) *(Perhekuntoutuskeskus Lauste ry)*
- Annala, Susanna & Kämäräinen, Henni 2000. ”Pittää ettiä sitä uutta” Kokemuksia projektista sosiaalialalla. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Anttila, Marjo & Puolitaival, Kirsi 2003. Ohjaava perhetyö – perheiden asialla? Tutkimus ohjaavan perhetyön toimintatavasta ennalta ehkäisevän lastensuojelutyön hankkeessa. Lapin yliopisto. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Broberg, Mari. Uusperheen vanhempien kokemuksia perheensä vuorovaikutussuhteiden toimivuudesta”, Turun yliopisto, kasvatustieteiden laitos *(Suomen Uusperheellisten Liitto ry)*
- Ellonen, Noora, Kääriäinen, Juha & Sariola, Heikki 2008. Lasten ja nuorten väkivaltakokemukset. Tutkimus peruskoulun 6. ja 9. luokan oppilaiden kokemasta väkivallasta. Tutkimus on tehty yhteistyössä oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen ja poliisiammattikorkeakoulun kanssa. Suunnittelu perustui merkittävältä osaltaan Lastensuojelun Keskusliiton aiempaan tutkimukseen Lasten väkivalta ja seksuaalikokemukset. *(LSKL)*

- Fennander, Mari-Susanna & Kautto, Merja: LePo – perheleiriprojekti lastensuojeluperheiden tukena, Diakonia-ammattikorkeakoulu Helsingin yksikkö. (*Parasta Lapsille*)
- Haavisto, K. & Uusi- Oukari, J. 2000. Lausteen perhekuntoutuskeskus itsenäistyvän nuoren tukena - näkökulma vastuukasvatukseen. Turun ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. (*Perhekuntoutuskeskus Lauste*)
- Hautajärvi, Sanne. Päre – koulutus ennaltaehkäisevän lastensuojelun kehittämisen välineenä, Lapin yliopisto. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Herukka, Terhi & Karvonen, Riikka 2000. ”Tää on tulevaisuutta” Avohuollon ohjaava perhetyö ja sen kehittämistarpeet perhetyöntekijöiden kuvaamina Nuorten Ystävät ry:n Erityislastenkoti Väliportaassa. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Hokkanen, Liisa 2003. Vapaaehtoisuus, PaLa-elämää. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen julkaisusarja. (*Parasta Lapsille*)
- Hokkanen, Liisa, Lassila, Marika & Saarinen, Arttu 2005. Yhdessä uusiin aloituksiin. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen julkaisusarja. (*Parasta Lapsille*)
- Hurtig, Johanna, Hautajärvi, Sanne & Rantalaiho, Ulla-Maija 2003. Lastensuojelua kehittämässä – Arvioivia Lapin yliopisto näkökulmia Nuorten Ystävien Lapsi Lapissa-projektiin. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Huusko, Virve & Juntunen, Sara 2001. Portaittain itsenäiseen elämänhallintaan. Nuorten Ystävät ry:n Erityislastenkoti Väliportaasta itsenäistyneiden nuorten kokemuksia elämänhallinnastaan ja sen tukemisesta jälkihuollon asiakkaana olon aikana. Oulun seudun ammattikorkeakoulu (*Nuorten Ystävät ry*)
- Hänninen, Paula & Koivumaa, Mari 2005. Perhekodista "Elämän eväät" taskussa Kasvatustieteen pro gradu -tutkielma, Oulun Yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, Kajaanin opettajankoulutusyksikkö. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Joki-Korpela, Minna 2000. Sopeutumisen haaste; ystävyyden punos-projektin inkerinsuomalaisten paluumuuttajaperheiden sopeutuminen, Diakonia ammattikorkeakoulu. (*Parasta Lapsille*)
- Jälkiseurantatutkimus. Lausteen perhekuntoutuskeskuksesta lähteneet oppilaat vuosilta 1987 ja 1988. (*Perhekuntoutuskeskus Lauste*)
- Jälkiseurantakartoitus. Lausteen perhekuntoutuskeskuksesta lähteneet oppilaat vuosilta 1988, 1989 sekä 1991 ja 1992 (*Perhekuntoutuskeskus Lauste*)

- Jämsinen Merja & Rämä, Kirsi 2006. Perhekotiyrittäjyys - työpaikka vai elämäntapa? Opinnäytetyö. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Suolahden koulutusyksikkö. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Jämsä, Juha 2003. Isä, joka on homo – homomiehen perhe ja vanhemmuus. Sosiologian pro gradu -työ, Helsingin yliopisto. SETA-julkaisu16. *(SETA ry)*
- Kajander, Satu 2006. Tukiasumispalvelut maahanmuuttajanuorten hyvinvoinnin tukena, Diakonia Ammattikorkeakoulu *(EHJÄ ry)*
- Kajaslampi, Nina & Lappalainen, Henriikka 2000. Selviytyjänä uudessa kodissa. Ammatillisten perhekotien nuoret ja diskursiivinen identiteetti. Sosiaalityön pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto, Sosiaalipoliitikan laitos, Joulukuu. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Kaltemaa-Uurtamo, Mari 2004. Nuorisotyön yhteistyöverkostot ja varhaisen puuttumisen käytännöt Rovaseudulla. Lapin yliopisto. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Kangas, Marja 2006. Erityistä tukea tarvitsevien lasten kokemukset lastensuojelusta. Tampereen yliopisto. *(nuorten Ystävät ry)*
- Keränen, Saara 2004. Tukiperhetoiminta lasten kuvaamana - tutkimus lasten osallistumisesta ja kokemista merkityksistä lastensuojelun avohuollon tukiperhetoiminnassa. Jyväskylän yliopisto: yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos. Sosiaalityö. Lapsi- ja nuorisososiaalityön ammatillinen lisensiaatin tutkimus. *(Pelastakaa Lapset ry)*
- Klap, K. & Salo, P. 2003. Oppiminen osa lastensuojelulaitoksen arkea - sisäisen työnohjauksen näkökulma. Turun Yliopiston Täydennyskoulutuskeskus, työohjaaja- ja prosessikonsulttikoulutus IX. Lopputyö. *(Perhekuntoutuskeskus Lauste)*
- Knuuti, Irja 2003. Kasvatusyhteistyöhanke, loppuraportti. Oulun kaupunki keskusvirasto 2003. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Knuutinen, Matleena 2009. Lomaa, leirejä...ja mitä muuta?: tarkastelussa identiteettityön representaatio Parasta Lapsille -järjestön toiminnassa. Sosiaalityön pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto, Sosiaalityön tutkimuksen laitos. *(Parasta lapsille ry)*
- Koisti-Auer, Anna-Liisa. 2008. Sukulaissijaisvanhemmuuden profiili. Lisensiaatin tutkimus, lapsi- ja nuorisososiaalityön erikoisala, Tampereen yliopisto. *(Pesäpuu ry)*
- Koponen, Anne 2005. Katkennein siivin elämään - sikiöaikana päihteille altistuneet lapset Osa väitöskirjatyöstä, Kehitysvammaliitto, Tutkimusyksikkö Kotu. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Koponen Anne 2004. Vaietut kohtalot - sikiöaikana päihteille altistuneet lapset Osa väitöskirjatyöstä, Kehitysvammaliitto Tutkimusyksikkö Kotu. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*

- Kokko, Pirkko 2006. Ajelehtiminen ja sitoutuminen jälkihuolto nuorten elämäkerroissa", Diak ja Laurea -ammattikorkeakoulut, ylempi amk-tutkinto (*EHJÄ ry*)
- Kulju, Maria 2002. Järjestölehden merkitys suomalaisten nuorisokasvatus- ja lastensuojelujärjestöjen varainhankinnassa, Kemi-Tornion ammattikoulu Talouden ja hallinnon koulutusohjelma. Opinnäytetyö. (*Nuorten Ystävät ry, Perhekuntoutuskeskus Lauste*)
- Kuokka, Hanna, Pääkkönen, Kati & Rahkonen, Sanna 2000. Matkalla Majakan ja Perävaunun kyydissä; perheiden ja vapaaehtoistyöntekijöiden kokemuksia viikonlopputoimintaprojektista, Kaarinan sosiaalialan oppilaitos. (*Parasta Lapsille*)
- Kurvinen, Päivi 2004. Seikkailukasvatuksen soveltuvuus perhekotityöhön Opinnäytetyö humanistinen ammattikorkeakoulu Tornion koulutusyksikkö. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Kyllönen, Katja, Miettinen, Titta & Piispanen Päivi 2001. Jaettu vanhemmuus Perhekotinuorten kokemuksia jaetusta vanhemmuudesta. Opinnäytetyö Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Sosiaali- ja terveysala. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Kylmäniemi, Satu & Toivonen Anu 2004. Nuorten Ystävät ry:n lastensuojelun perhetyön yhteistyö, Perhetyöntekijöiden kokemuksia ja kehittämistarpeita yhteistyöstä sosiaalityöntekijän ja asiakkaan kanssa. Oulun seudun ammattikorkeakoulu (*Nuorten Ystävät ry*)
- Laitinen, Merja & Pohjola, Anneli 2001. "Ei tää niin syrjässä" Tutkimus elämisen mahdollisuuksista ja palveluista syrjäkylissä. Lapin yliopisto. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Lanttu, Hanna 1999. Varaisä ja äitihenkilö", Joensuun Yliopisto, Kasvatustieteen tiedekunta, Pro Gradu. (*Suomen Uusperheellisten Liitto ry*)
- Lautala, Merja 2006. Perhekotiyrittäjän arjessa jaksaminen Opinnäytetyö Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma / sosiaalipalveluiden suunnittelu ja markkinointi, Elimäki. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Lehto, Maija-Leena 2008. Kansainvälisen adoptiovanhempien käsityksiä haasteista ja adoption jälkeisen tuen ja palveluiden tarpeesta. Pro gradu-tutkielma Lapin yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, sosiaalityö. (*Pelastakaa Lapset ry*)
- Lehtonen, Annukka 2002. "Mä haluan vaan niinku oman perheen luokse" Lapsen huostaanoston kuulemisen diskursiivisetnografinen tutkimus. Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitos. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Leppänen, A. & Olkinuora, S. 2003. "Ei tää oo silleen suljettu, mut kuitenkin silleen suljettu" Tapaustutkimus koulukodin oppilaiden kulttuurista. Turun Yliopisto, Turun Opettajankoulutuslaitos. Pro gradu-tutkielma. (*Perhekuntoutuskeskus Lauste*)

- Lind, M. 2000. Moniammatillisuus Lausteen perhekuntoutuskeskuksessa. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. (*Perhekuntoutuskeskus Lauste*)
- Lindholm, N. & Halonen, P. 2003. Lausteen perhekuntoutuskeskuksen päihdestrategia ja kehittämistarpeet. Kehitystehtävä, Salon kauppa ja terveyden ammattiopisto. (*Perhekuntoutuskeskus Lauste*)
- Lindholm, Outi 2005. Perhe ja koti yhdessä - tapaustutkimus yhden perhekodin toiminnasta ja arkielämästä Proseminaaritö. Helsingin yliopisto, Käyttäytymistieteellinen tiedekunta, Soveltavan kasvatustieteen laitos, Erityispedagogiikka. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Lujala, Elise 2007. Lastentarhatyö, kansanopetuksen osa ja kotikasvatuksen tuki – Toiminnan päämäärät ja toteutuminen Pohjois-Suomessa 1800-luvun lopulta vuoteen 1938. Oulun Yliopisto. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Matinlompola, Emilia & Niukkanen, Sari 2000. Erittäin hyvä ajatus! – Pellon nuorten työpajatoiminnan tutkiminen ja kehittäminen. Rovaniemen ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Mattila, Anna & Pietarinen, Jenni 2004. Lastenkotiaika osana nuoren minäidentiteetin kehitystä, Psykodynaaminen kokemushistoriallinen tutkimus, SARVI-projektin opinnäytetyö. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Mattila, Eevaleena 2001. Toiminta-ajatuksena kodinomaisuus Selvitys yksityisten perhekotien toiminnasta Etelä-Suomen läänissä Etelä-Suomen Lääninhallitus Helsingin alueyksikkö, Sosiaali- ja terveysosasto. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Muhonen, Helka 2003. Ammatillinen vanhemmuus: tunteiden ihanuus ja kurjuus Opinnäytetyö Laurea-ammattikorkeakoulu Tuusulanjärvi-instituutti. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Muranen, Jenni 2003. Vanhemmuuden muotokuva Opinnäytetyö Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysala, Elimäki. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Murmann, S. & Nevantaus, I. 2001. Perhekuntoutuskeskuksissa työskentelevien hoitajien kokemuksia aggressiivisten lasten kohtaamisesta. Turun Ammattikorkeakoulu, hoitotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. (*Perhekuntoutuskeskus Lauste*)
- Murtonen, Reetta-Mari 2001. Ammatillisten perhekotien liitto perhekotityön tukijana ja edunvalvojana. Opinnäytetyö Sosiaalipedagogiikan suuntautumisvaihtoehto, Satakunnan Ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan Porin yksikkö. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Möller, Sointu. 2005. Arviosta sanoisin. Tutkimus lastensuojelun asiakkuuden alkuvaiheeseen liittyvän arvioinnin mallintamisesta. Sosiaalityön ammatillinen lisensiaatin tutkimus, Jyväskylän yliopisto (*Pesäpuu ry*)

- Möttönen, Anu Pauliina & Yrjölä, Riikka Pauliina 2001. Tärkeintä on että jaksaa elää -kahden ammatillisen perhekodin nuorten ajatuksia elämästä, tärkeistä asioista ja tulevaisuudesta. Opinnäytetyö, Sosiaalipedagogiikan suuntautumisvaihtoehto, Satakunnan Ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan Porin yksikkö. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Nyqvist, Leo 2001. Väkivaltainen parisuhde, asiakkuus ja muutos. Prosessiarviointi parisuhdeväkivallasta ja turvakotien selviytymistä tukevasta asiakastyöstä. Väitöskirja, Turun yliopisto/sosiaalipolitiikan laitos. (*Ensi- ja turvakotien liitto ry*)
- Ohtonen, Vuokko 2003. Lastensuojelulaitoksen työntekijöiden kokemuksia työssä jaksamisesta, Oulun seudun ammattikorkeakoulu (*Nuorten Ystävät ry*)
- Oittinen, Maija & Pietikäinen, Mari 2001. Ei oo aina helppoa" Perhekotien biologisten lasten ja vanhempien kokemuksia sijoitettujen lasten vaikeuksista elämäänsä. Opinnäytetyö, Diak Pieksämäki. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Ojuri, Auli 2004. Väkivalta naisen elämän varjona -tutkimus parisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten elämänculusta ja selviytymisestä. Yhteiskuntatieteiden lisensiaattityö. (*Ensi- ja turvakotien liitto*)
- Oksman, Riitta 2004. Uusperheen kotitöiden jakaminen, Joensuun Yliopisto, Opettajankoulutuslaitos. (*Suomen Uusperheellisten Liitto ry*)
- Pasanen, Timo 2001. Lastenkodin asiakaskunta. Psykiatrinen tutkimus lastenkotilasten kehityksellisistä riski- ja suojaavista tekijöistä, oirehdinnasta ja hoidon tarpeesta 2001 Väitös Turun yliopisto. (*Helsingin Diakonissalaitos*)
- Paajanen, Virpi 2001. Perheeni matka sijaisvanhemmuuteen Opinnäytetyö, Sosiaalialan koulutusohjelma, Turun ammattikorkeakoulu. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Pietarinen, Jukka-Pekka 2002. Perhekoti vai perhe ja koti ja heidän biologisten lastensa ajatuksia ammatillisen perhekodin perustamisen yhteydessä Opinnäytetyö Laurea-ammattikorkeakoulu Tuusulanjärvi-instituutti Perhehoitajien. (*Ammatillisten perhekotien liitto ry*)
- Pirtti, Marjatta 1997. Amanda – ongelmanuori, joka selviytyi vaikeuksistaan. opinnäytetyö. (*Nuorten Ystävät ry*)
- Punamäki, Raija-Leena 2000. How to Help Children Experiencing Traumatic Stress. Stakes. (*Parasta Lapsille*)
- Raitakari, Suvi 2003. Nuorten tukiasuminen – paikka elämänculinnan ja marginaalin rajalla, Omakolo-projektin taustaolettamukset, käytännöt ja asiakkuus. (*Nuorten Ystävät ry*)

- Raitakari, Suvi 2002. Nuorten tukiasumisen monitasoinen asiakkuus, hinta ja (yhteis)työ – nuorten tukiasumiskokeilu sosiaalityöntekijöiden haastattelun valossa. Tampereen yliopisto. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Rautio, Paula 2004. "Kyllä se varmaan silleen välittää..." - Kiintymyssuhdehaastattelu välineenä sijoitetun lapsen kuulemisessa. Lapsi- ja nuorisososiaalityön erikoisala. Lapin yliopisto. Pelastakaa Lapset, Julkaisusarja numero 2. Jyväskylän yliopistopaino. *(Pelastakaa Lapset ry)*
- Reijonen, Miitja 2002. Valoa kaamokseen, Tampereen perheprojekti: viikonlopputoimintaa elämäntilanteissaan lisätukea tarvitseville lapsiperheille, Pirkanmaan ammattikorkeakoulu. *(Parasta Lapsille)*
- Rieki, Pasi 2003. Ajankäytöstä ammatillisessa perhekodissa Kehittämistyötehtävä Mikkelin Ammattikorkeakoulu Sosiaali- ja terveystieteiden koulutusyksikkö. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Romppainen, Anne 2001. "Yksi yhteinen vai monta erilaista tarinaa" Nuorten uloskirjoittaminen erityislasterikodista kesken sijoituksen. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Romppainen, Matti 2000. "Yhteistyö, ymmärrys ja hyvät hermot" Pohjolakodin ja Merikosken ammatillisen koulutuskeskuksen yhteistoiminta ja Pohjola-kodin oppilaiden odotukset ammatillisen opetuksen muutosvaiheessa. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Rostedt, Laura & Seppänen, Anni-Mari 2002. Tiikereistä tukea arjen hallintaan, Turun Ammattikorkeakoulu. *(Parasta Lapsille)*
- Rousu, S. 2000. Tuloksellisuuden arviointi lasten ja nuorten psykososiaalisten palvelujen tehtäväalueella. Tampereen Yliopisto, hallintotieteen laitos. *(Perhekuntoutuskeskus Lauste)*
- Saarinen, Minna & Santalahti, Jemina 2005. Varsa-projekti 1998 – 2000; tutkimus Parasta Lapsille ry:n viikonlopputoiminnan perheprojektista, Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. *(Parasta Lapsille)*
- Saavalainen, Pauliina & Toivonen, Jonna 2007. 'Äitien oma juttu' vertaistuellinen äitiryhmä monikulttuurisella perheleirillä, Laurea-ammattikorkeakoulu. *(Parasta Lapsille)*
- Santala, Leena 2006. Kumpi luopuu lapsesta, Turun Yliopisto sosiaalipolitiikan laitos, Pro Gradu. *(Suomen Uusperheellisten Liitto ry)*
- Siekinen, Suvi 2006. Ammatillisen perhekodin perustaminen Opinnäytetyö, sosiaalialan koulutusohjelma, lapsi- ja nuorisotyö, sosionimi (AMK). Kemin - Tornion ammattikorkeakoulu. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Siren, Hanna & Järvinen, Anu 2005. Ruokaa ja rinnalla kulkemista, 2005. Parasta Lapsille ry yhteiskunnan muutoksessa. Turun yliopisto. *(Parasta Lapsille)*

- Siren, Hanna 2004. Komeetta-projekti ja vapaaehtoisuus vapaaehtoistyöntekijöiden silmin, Turun Yliopisto. *(Parasta Lapsille)*
- Sirén, Marja-Liisa & Toivola Soila. 2006. Ammatillisten perhekotien laatupiiritutkimus (Opinnäytetyö Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma / sosiaalinen kuntoutus, Elimäki. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Suikkanen-Malin, Tuija 2000. Kasvunpaikka - kokemuksia ja pohdintoja perhekotityön ammatillisuudesta (Päätötyö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Ammatillinen opettajakorkeakoulu. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Suorsa, Sinikka 2004. Perhetyön kokeilu-umpihihtoa Tunturi Lapissa, Lapin Yliopisto *(Nuorten Ystävät ry)*
- Sutinen, Päivi 2005. Vanhempana ja aikuisena uusperheessä, Helsingin Yliopiston Kasvatustieteen laitoksen tutkimus 203, 2005. *(Suomen Uusperheellisten Liitto ry)*
- Tammi, S. 2004. Voimauttava valokuva nuoren identiteettityön tukena. Turun ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. *(Perhekuntoutuskeskus Lauste)*
- Terho, Niina & Veini, Anna-Kaarina 2002. Vanhemmuus perhekodissa. Opinnäytetyö Lahden Sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos Lähihoitajakoulutus Lasten ja nuorten suuntautumisosinnot. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Turunen, Tero 2000. Aitoo tunnetta? Kahdeksan nuoren kokemuksia elämästä perhekodissa. Pro gradu - tutkielma, Helsingin yliopisto, Kasvatustiede, Opettajankoulutuslaitos. *(Ammatillisten perhekotien liitto ry)*
- Utti, Emmi 2008. Vapaaehtoistyöntekijän sitoutuminen lastensuojelun tukihenkilötoiminnassa Helsingin yliopisto, Valtiotieteellinen tiedekunta, Sosiaalipsykologia, Pro gradu –tutkielma *(EHJÄ ry)*
- Vaitti, Lea 2008. Olemme kaikki tasa-arvoisia - vammaisten lasten äitien kokemuksia vertaistuesta. Tampereen yliopisto http://www.kvtl.fi/sivu/tutkimukset_opinnaytteet *(Kehitysvammaisten Tukiliitto Ry)*
- Wallenius, Jorma 2003. Toivon ylläpitäminen perhekotityön ytimenä koulukodissa, Oulun yliopisto. *(Nuorten Ystävät ry)*
- Vehniäinen, S. 2004. Umbrella- työkirjamenetelmä. Työkirjamenetelmän käyttö Lausteen perhekuntoutuskeskuksessa, Turun Ammattikorkeakoulu, sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. *(Perhekuntoutuskeskus Lauste)*
- Viheriävaara, Henry 2002. Havaintoja pohjoissuomalaisesta verkostoyhteistyöstä päihde- ja huumeuudistuksessa. Kasvatustieteiden ja Verkostoitumistutkimus, loppuraportti opettajankoulutuksen yksikkö. *(Nuorten Ystävät ry)*

- Viheriävaara, Henry 2002, Huumeet ja huumetyö kohdepaikkakunnilla. Kasvatustieteiden ja Alueellisten mallien tutkimus, loppuraportti opettajankoulutuksen yksikkö. *(Nuorten Ystävät ry)*
 - Viheriävaara, Henry 2001. Huumeet ja huumetyö Kajaanissa. Alueellisten mallien tutkimus. Kasvatustieteiden ja Väliraportti II opettajankoulutuksen yksikkö. *(Nuorten Ystävät ry)*
 - Väливаara, Christine 2009. Sijaisvanhempi ja sijoitetun lapsen tunteet : viikko sijaisperheen arkea päiväkirjojen valossa Sijaisperheen arki. Jyväskylän Yliopisto, psykologian laitos. Pro gradu-tutkielma *(Pesäpuu ry)*
 - Wikman, K. 2005. Nuoren psyykinen oireilu ja sen vaikutus perheeseen, Turun Ammattikorkeakoulu, perhetyön koulutus. *(Perhekuntoutuskeskus Lauste)*
 - Östrup, L. 2000. Koulukodin lähikasvattajien henkinen hyvinvointi työssä. Tapaustutkimus. Turun Yliopisto, kasvatustieteen laitos. Pro gradu-tutkielma. *(Perhekuntoutuskeskus Lauste)*
-

Lopuksi

Usein järjestöissä lastensuojelun ja sen rajapintojen tutkimus nivoutuu tiiviisti kehittämishankkeisiin. Tämän katsauksen mukaan oppilaitosten kanssa tehtävä yhteistyö on keskeinen osa järjestöjen tutkimus- ja selvitystoimintaa.

Yleisesti järjestöissä tehtävän tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvuudeksi voidaan nähdä sen vuoropuhelu käytännön työn kanssa. Järjestöjen tutkimus- ja kehittämistoiminta on suurelta osin ajan haasteisiin vastaamista. Järjestöissä selvitetään ja seurataan ajassa olevia lapsen elämään vaikuttavia tekijöitä, joihin on tarvetta ottaa kantaa ja tehdä muutosta.

Esimerkiksi 2000-luvun alussa Ray rahoitti monen järjestön piirissä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyviä suuriakin kehittämishankkeita. Kun toiminta saatiin perusopetuslainsäädännön piiriin vuonna 2004, loppuivat projektit – ja toiminta järjestöjen piirissä hiipui lähestulkoon kokonaan. Järjestöt suuntasivat katseensa jo uusiin asioihin, kuten mm. maahanmuuttajien ongelmiin. Tämä on ominaista järjestöjen hanketoiminnassa; kun valtio ottaa järjestöjen kehittämisen toiminnan peruspalveluihin, siirtyy aktiivisuus taas uudenlaiseen kehittämiseen.

Tässä dokumentissa kartoitettiin Lastensuojelun Keskusliiton ja sen jäsenjärjestöjen toteuttamien hankkeiden painopisteitä 2000-luvulla. Ajankohtaisten haasteiden lisäksi hankkeiden ja tutkimusten painopisteissä näkyy luonnollisesti järjestöjen oman toimintasektorin erityisteemoja. Tässä yhteydessä ei hankkeiden ja tutkimusten sisältöjä, hyviä käytänteitä, tai hankkeiden tuloksellisuutta ole systemaattisesti analysoitu. Sellaiselle analyysille olisi varmastikin tarvetta, jotta tutkimusten hyödynnettävyys paranisi ja hyviksi todetut käytänteet leviäisi.

Käsillä olevaa koontia laajempi lastensuojelun tutkimuskatsaus, johon on koottu Suomessa tehty lastensuojelun väitöskirja- ja liseniaattitutkimus vuosilta 2000–2007 on Tuija Erosen (2007) *Katsaus 2000 -luvulla julkaistuun suomalaiseen lastensuojelututkimukseen*².

² <http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/lastensuojelunkasikirja/tuke/lastensuojeluntutkimuskatsaus/>